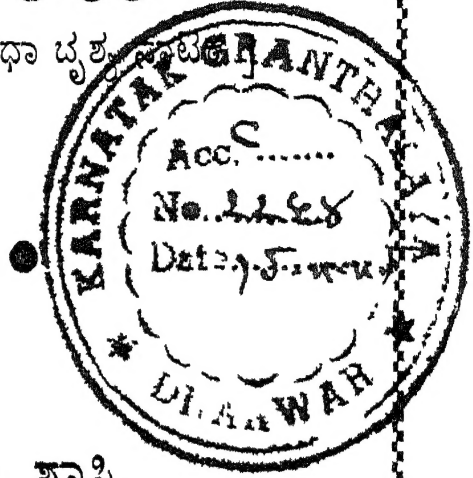

ಪ್ರಥಮ ಕೌಸ್ತುಭ:

ಶಾಪ

[ಪ್ರನಾರ ತಥಾ ಭೃಶ್ವನಾಪಠ್ಯ]

(2)

ರತ್ನಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

೧೯೫೮

ಕೌಸ್ತುಭ ಪ್ರಕಾಶನ,
ಬೆಳಗಾವಿ.

—ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು—

- ★ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಾಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ.
- ★ ಹರಿಹರ ಪುಸ್ತಕಾಲಯ, ಹರಿಹರ
- ★ ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥ ಭಾಂಡಾರ ಧಾರವಾಡ
- ★ ದಿ ಅಜಿತ ಎಜನ್ಸಿ ಬೆಳಗಾವಿ

ಮೊದಲನೇಯ ಮುದ್ರಣ

೧,೦೦೦ ಪ್ರತಿಗಳು.

ಮೇ, ೧೯೫೮

C 4392 CR

ಈ ಸಾಟಿಕ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲು, ರಂಗಕ್ಕಿಳಿಸಲು
ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಚ್ಛಿ-
ಸುವವರು ಮೊದಲೇ ಪ್ರಕಾಶಕರ
ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆಯಬೇಕು.

ಪ್ರಕಾಶಕರು:

ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಶಿವರಾಯ,
ನವಲಗುಂದ

೧೪೭೩, ದೇಶಪಾಂಡೆ ಬೀದಿ
ಬೆಳಗಾವಿ

ಮುದ್ರಕರು:

ವಿ. ನಾಯ್ಕ. ಪಾಟೀಲ,
ವೀರ ಭಾರತ ಮುದ್ರಣಾಲಯ

ಬೆಳಗಾವಿ

ನಮ್ಮ ಮನೆತನದಲ್ಲಿಯ
ಕಹಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಉಂಡು, ಸಿಹಿಯನ್ನು
ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಹೋದ
ನನ್ನ ತಾಯಿ

ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನಿಗೆ—

ನನ್ನೀ ಪ್ರಥಮಕೃತಿ ಮುಡುಪಾಗಿರಲಿ-

—ರತ್ನ

ಶಾವ

[ಪೌರಾಣಿಕ ರೂಪಕ]

ಪಾತ್ರಗಳು

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ	ದೈತ್ಯ ಕುಲಗುರು.
ದೇವಯಾನಿ	ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಮಗಳು
ವೃಷಪರ್ವ	ದೈತ್ಯರಾಜ
ಸೇನಾಪತಿ	ದೈತ್ಯ ಸೇನಾಪತಿ
ಯುವರಾಜ	ದೈತ್ಯ ರಾಜನ ಮಗ
ಕಚ	ದೇವಗುರು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ಮಗ

ಗೌಣ ಪಾತ್ರಗಳು

ಸೈನಿಕರು, ದಾಸಿಯರು

ಧ್ವನಿ ಸೂಚನೆಗಳು

ಮೇಘ ಗರ್ಜನೆ

ಸಿತಾರ

ಜಾಂಗಟಿ ಧ್ವನಿ

ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ಧ್ವನಿ ನಿನಾದಗಳು

ಶಾಪ

(ಪ್ರಸಾರ ತಥಾ ದೃಶ್ಯ ನಾಟಕ)

ನಿವೇದಕ:

ದೇವಗುರುವಾದ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಇಂದ್ರನ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಕಚನನ್ನು, ದೈತ್ಯ ಗುರುವಾದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹರಣಮಾಡಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವನು. ದೈತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಯಾದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ದೇವಯಾನಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಜೀವಿನಿವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವನು. ಆದರೆ ಕಚನ ಪ್ರೇಮಪಾಶದಲ್ಲಿ ದೇವಯಾನಿಯು ಸಿಗುವಳು. ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಸೇರುವದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕಚನನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕುವರು. ದೇವಯಾನಿಯು ಸಲುವಾಗಿ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಕಚನನ್ನು ಹಲವು ಸಾರೆ ಜೀವಂತಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗಬರುವದು. ಕೊನೆಗೆ ಯುವರಾಜ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರು ಕೂಡಿ ಕಚನನ್ನು ಕೊಂದು ಸುಟ್ಟು ಅವನ ಬುದಿಯನ್ನು ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರು ಸೇವಿಸುವ ಮದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸುವರು. ಕಚನು ಕಾಣದ್ದರಿಂದ ದೇವಯಾನಿಯು, ಮದ್ಯವನ್ನು ಕುಡಿದು ಮತ್ತರಾಗಿ ಕುಳಿತ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು, ಅವರನ್ನು ಮದ್ಯದ ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ದೇವಯಾನಿ

-ಅಪ್ಪಾಜಿ ...ಅಪ್ಪಾಜಿ ...! ಎಚ್ಚರಾಗಿರಿ ಎಚ್ಚರಾಗಿರಲ್ಲ .. !
ಇಂದು ಇಷ್ಟೇಕೆ ಧ್ಯಾನಸ್ಥರಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವಿರಿ?
ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಇಳಿಸುವ ಸಮಯವು ಗತಿಸಿ ಹೋದರೂ
ಇಂದು...ಧ್ಯಾನಸ್ಥರೇಕೆ? ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಇಳಿಸಿರಿ! ಮತ್ತು
ನನ್ನ ಕಚನೆಲ್ಲಿದ್ದಾನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿ
ಗೆ ಇದು....ಹೇಗೆ ಗೋಚರವಾಗುವದಿಲ್ಲ? ಯುವರಾಜನು
ಒಮ್ಮೆ ಕಚನನ್ನು ಕೊಂದಿದ್ದ.. ! ತಿರುಗಿ ಆತನೇ ನನ್ನ
ಕಚನನ್ನು ಕೊಂದಿರಬಹುದೇ?...ನೀವೆಂದು ಮೌನವನ್ನೇಕೆ
ಧಾರಣಮಾಡಿರುವಿರಿ? ಯುವರಾಜ...ನನ್ನ ಕಚ....ಎಲ್ಲಿಗೆ
ಹೋಗಿದ್ದಾನೆಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಯುವರಾಜ

—ಗುರುಕನ್ಯೆ, ನಾವು ಅವನನ್ನು ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ
ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ!

ದೇವಯಾನಿ

—(ಕ್ರೋಧದಿಂದ) ಸುಳ್ಳು....! ನೀವು ಅರಿತಿರಲೇ ಬೇಕು...!
ಹೇಳಿರಿ ಯುವರಾಜ, ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ....ನನ್ನ ಕಚ? ನಿಮಗೆ
ನಿಮ್ಮ ಗುರುವಿನ ಆಣೆಯಿದೆ!

ಯುವರಾಜ

—ದೇವಿ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾವು ಅರಿಯುವು.

ದೇವಯಾನಿ

—ಎನು .. ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ?

ಯುವರಾಜ

—ಇಲ್ಲ ದೇವಿ....

ದೇವಯಾನಿ

—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಲ್ಕೂ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಜನರನ್ನು ಕಳಿಸಿರಿ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಗೊತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿರಿ. ಇಲ್ಲಿ....ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಕೂಡ ನಿಲ್ಲಬೇಡಿರಿ....! (ಯವರಾಜನು ಹೋಗುವನು) ಅವ್ವಾಜಿ... ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಇಳಿಸಿರಿ...! ನಡೆದು ಹೋದ ಅನಾಕುತ ವನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿರಿ! ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಪುನಃ ನನ್ನ ಕಚನನ್ನು ಕೊಂದು....ಎಲ್ಲಿಯೋ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಧಿಯನ್ನಿಳಿಸಿ, ಕಚನನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತರುವದಕ್ಕಾಗಿ.... ವೃಷಪರ್ವ ರಾಜ ನಿಗೆ ಆಜ್ಞೆಮಾಡಿರಿ! ಒಂದು ವೇಳೆ ತಂದು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ತಪಃಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿ.... ಆತನ ಎಲ್ಲ ವಂಶವನ್ನು ಆತನ ಪರಿವಾರ ಸಂಸತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರಿನಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ಹಾಳು ಮಾಡಿರಿ.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—(ಕಣ್ಣೆರೆದು ಗಂಭೀರವಾಗಿ) ಕಂದಾ....ದೇವಯಾನಿ....!

ದೇವಯಾನಿ

—ಅಹಂ... ನಿರ್ದಾನವಾಗಿ ಎಚ್ಚರಾಗಿರಿ. ನಡೆದುಬಿಟ್ಟವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿರಿ!

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿ ಅಂಜುತ್ತ) ಘಾತ...! ಘಾತ...! ಸರ್ವಸ್ವದ ಘಾತವಾಯಿತು! ಹೇಗಾಯಿತಿದು? ಏನಾಯಿತು ನನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ?

ದೇವಯಾನಿ

—ಏನಾಯಿತು ಅವ್ವಾಜಿ? ಹೇಳಿರಲ್ಲ....ಏನಾಯಿತು? ನೀವು

ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಂಜಿರುವಿರೇಕೆ? ನಿಮ್ಮ ಶರೀರ ಕಂಪಿಸುತ್ತಿರುವದೇಕೆ? ಇದೇನು... ಮೈಯೆಲ್ಲ....ಜೋರನೆ ಬೆವರಿರುವದಲ್ಲ? ಏನಾಯಿತು ಅವ್ವಾಜಿ... ?

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಕಂದಾ... ಆಗಬಾರದ್ದೇ ಆಗಿಹೋಯಿತು!

ದೇವಯಾನಿ

—ಅಂದರೆ....ಏನಾಯಿತು?

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ದೇವಯಾನಿ, ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲಿಂದ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರನನ್ನು ಕೂಡ ಲೆಕ್ಕಿಸದಂಥ ಮತ್ತು ಆತನನ್ನು ಮಂಣಪಾಲುಮಾಡಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಂಥ ಈ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ಇಂದು ಸ್ವತಃ ಮಂಣಪಾಲಾದನು. ಮಾಡಿದ ತಪಶ್ಚರ್ಯದ ಫಲವು ಇಂದು ವಿಫಲವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದೊದಗಿತು! ನಿನ್ನ ತಂದೆಯು ಇಂದು ಜೀವದಿಂದಿದ್ದರೂ ಸತ್ತಂತೆಯೇ! ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜೀವನ್ಮುತ!

ದೇವಯಾನಿ

—ಇದೇನು ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರೇಕೆ? ನಿಮಗೆ ಆಗಿರುವದಾದರೂ ಏನು? ಮಾತಾಡಿರಲ್ಲ....

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—(ತಿರಸ್ಕಾರಪೂರಿತ ಮೆಲನಗೆ ನಕ್ಕು) ಆಗಿರುವದಾದರೂ ಏನು? ಈ ಅಭಿಮಾನಿಯಾದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪು ಹತ್ತುವ ಸಂಗತಿಯೇ ಆಗಿಹೋಯಿತು.

ದೇವಯಾನಿ

—ಅಂದರೆ...ನನ್ನ ಕಚನು ಜೀವದಿಂದಿರುವನಲ್ಲವೆ? ಇರ
ದಿದ್ದರೆ ಜೀವಂತನಾಗಬಹುದಲ್ಲವೆ?

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಯಾವ ಮುಖದಿಂದ ನಿನ್ನ ಕಚನ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ನಿನಗೆ
ಹೇಳಲಿ?

ದೇವಯಾನಿ

—(ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕಿರುಚಿಕೊಂಡು) ಅಸ್ವಾಜಿ,
ನನ್ನ....ನನ್ನ ಕಚನು....ಜೀವದಿಂದಿರುವನಲ್ಲವೆ?

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

— ದೇವಯಾನಿ....ಇರದಿದ್ದರೂ ನನಗೆ ಆತನನ್ನು ಜೀವಂತ
ಮಾಡುವದು ಕ್ರಮಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವದು ಅದರೆ...ಅದರೆ ..
ಯಾವುದನ್ನು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ....ನಾನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು
ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದೆನೋ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡುವ ಸರತಿಯು ಕೊನೆಗೆ
ಬಂದಿತು. (ಕೋಪದಿಂದ) ಕುಟಿಲ ಕಾರಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ರಚಿ
ಸಿದ ದೇವೇಂದ್ರನೇ ಕೊನೆಗೆ ವಿಜಯಿಯಾದನು. ನನ್ನ
ಮನಸ್ಸಿನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ....ನನ್ನ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನ
ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕಚನು ನನ್ನಿಂದ ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು
ಸಂಪಾದಿಸದೆ ಬಿಡನು! ಎಲೈ ಇಂದ್ರನೇ, ನಗುವಿಯಾ? ನಗು
ನಗು....! ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಷ್ಟು ನಗು!
ನೀನು ಯಶಪಡೆದೆಯಲ್ಲವೆ? ನನ್ನ ಪರಾಭವವಾಯಿತು.
(ರೋಷದ ಉದ್ದೇಗದಿಂದ) ಪಂಚಮಹಾಭೂತಗಳೇ ನೋಡಿರಿ
...ಎಂಟು ದಿಕ್ಪಾಲಕರೇ ನೋಡಿರಿ...ದೇವತೆಗಳ ಸಮೂಹವೇ
ನೋಡಿರಿ....ದೇವೇಂದ್ರನು ಕಪಟತನದಿಂದ ಈ ಸಂಜೀವಿನಿ
ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ಹರಣಮಾಡಿದ್ದಾನೆ.

ದೇವಯಾನಿ

—ಅವ್ವಾಜಿ, ಏನಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿರಿ!

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಏನಾಯಿತೆಂದು ನನಗೇ ಕೇಳು! ನಿನ್ನ ತಂದೆಯು ನಾಲ್ಕು ಜನರಿಗೆ ಮುಖವನ್ನು ತೋರಿಸದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದೊದಗಿತು. ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮೂರೂ ಲೋಕಗಳು ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದವು ಆದರೆ ಅವೇ ಈಗ ಗಹಗಹಿಸಿ ನಗುತ್ತಲಿವೆ. ಇದೇನು ಕಡಿಮೆ ಅಪಮಾನವೆ? ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಶರೀರವನ್ನು ಎಲುವಿನ ಹಂದರ ಮಾಡಿ, ಮಾಡಿದ ತಪಶ್ಚರ್ಯದ ಫಲವು ಇಂದು ನಾಶವಾಯಿತು! ಸಂಪಾದಿಸಿದ... ಮುಣ್ಯದ ಮೇಲೆ... ನೀರು ಬೀಜ ಬೀಕಾಗಿ ಬಂದಿತು. ವಿಧಾತನು ನನ್ನ ಹಣೆಬರಹದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಬರೆದಿರುವನೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಇದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಂತಾಗಿರುವದು. (ರೋಷದಿಂದ) ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಕಚನೇ ಕಾರಣ....!

ದೇವಯಾನಿ

—(ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ) ನನ್ನ ಕಚ? ಅದು ಹೇಗೆ?

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಅದು ಹೇಗೆ? ಈ ಪರಾಭವ, ಅಪಮಾನ ಮತ್ತು ದುರವಸ್ಥೆಗೆ ಕಚನೇ ಕಾರಣವಿದ್ದಾನೆ. ಮಗು....ದೇವಯಾನಿ, ಇಂಥವನ ಸಂಗಡ ನೀನು ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವಳೇ? ಈತನು ನಿನ್ನ ಸಂಗಡ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ—ತಮ್ಮ ವಿಜಯದ ಹತಾಕೆಯೆಂದು—ನಿನ್ನನ್ನು ತೋರಿಸ

ಬಹುದು. ದೇವತೆಗಳು ನಿನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ
ನೋಡಬಹುದು! ನಿನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ಹಾಸ್ಯಮಾಡಬಹುದು!
ನಗಬಹುದು....! ಹೀಯಾಳಿಸಬಹುದು! ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಅಪಮಾನ
ವನ್ನು ನೀನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವಳೇ?

ದೇವಯಾನಿ

—ಕಚ.....

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

--ಛೇ! ಈ ವಿಚಾರವೇ ನನಗೆ ಅಸಹ್ಯವಾಗಿ ತೋರುವುದು
ದೇವಯಾನಿ....ಇಂಥವನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಭಾವೀ ಆಯುಷ್ಯ
ವನ್ನು ನೂಕುವವಳೇ ನೀನು! ಯಾವಾತನು ನಿನ್ನ ತಂದ
ಯನ್ನು ರಸಾತಲಕ್ಕೆ ಮೆಟ್ಟಿ ಆತನ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ತಾಂಡವ
ನೃತ್ಯವನ್ನು ನಡಿಯಿಸಿರುವನೋ ಅಂಥ ಅಧಮನ ಅರ್ಥಾಂಗಿ
ಯೆಂದು ನೀನು ಆತನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮಾಂಗಲ್ಯದ ಮಂಗಳ
ಸೂತ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವವಳೇ?

ದೇವಯಾನಿ

—ಅಪ್ಪಾಜಿ.....

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ದೇವಯಾನಿ ಯಾವನು ವಂಚನೆಯಿಂದ ಸಂಜೀವಿನಿ
ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವ ಹವಣಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವನೋ ಅಂತಹ
ರಕ್ತನ ಸಂಗಡ ನೀನು ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು
ವವಳೇ? ಯಾವಾತನು ನನ್ನ ಶತ್ರುವಿನ ರಕ್ತ ಮಾಂಸದಿಂದ
ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಅಂಥ ಅಧಮನ ಕೊರಳಲ್ಲಿ,
ನೀನು ನಿನ್ನ ಕೋಮಲವಾದ ಕೈಗಳಿಂದ ಹೂಮಾಲೆಯನ್ನು

ಹಾಕುವವಳೇ? ಬೇಡ ... ಬೇಡ ... ದೇವಯಾನಿ..! ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತರಬೇಡ.

ದೇವಯಾನಿ

—ಅಪ್ಪಾಜಿ....ಬೆಂದು ಕುದಿಯ ಬೇಡಿರಿ! ಕಚದೇವರಂತೂ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ! ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಸುಳುವು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ! ಅಂದ ಮೇಲೆ ಅವರೇ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಾರಣರೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವಿರಿ?

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಈ ಕಚನು ನನ್ನ ಶತ್ರುವಿನ ಮಗನಿದ್ದಾನೆ. ಬೇವಿನಗಿಡ ದಿಂದ ಕೊನೆಗೆ ಕಹಿಫಲಗಳೇ ದೊರೆಯತಕ್ಕವು.

ದೇವಯಾನಿ

— ನೀವನ್ನುವಂತೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರಣೀಭೂತನಾದ ನನ್ನ ಕಚನೆಲ್ಲಿ?

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ (ಜಾಂಗಟಿಯ ಸದ್ದು)

ದೇವಯಾನಿ

—ಅಂದರೆ.....

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಹಲಾ....! ಏನಾಯಿತಿದು...ನನ್ನ ಅವಸ್ಥೆ? ಛೀ!

ದೇವಯಾನಿ

—ತಾತ....ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಬೇಡಿರಿ. ಶಾಂತರಾಗಿರಿ! ಹೇಳಿ ನಿಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಚನು ಹೇಗೆ ಬಂದನು?

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಹೇಗೆ ಬಂದನು? ದೇವಯಾನಿ. ನಿನ್ನ ಕಚನನ್ನು ಕೊಂದು ಸುಟ್ಟು, ಅವನ ಬುದಿಯನ್ನು ನಾನು ಸೇವಿಸುವ ಮದ್ಯ

ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವದು. ಆತನು ನನ್ನ ಹೃದಯದ ಮರ್ಮಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ... ಕಾಳಸರ್ಪದಂತೆ ಹೆಡೆ ತೆಗೆದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ದೇವಯಾನಿ

—(ದುಃಖದಿಂದ) ಅಂದರೆ....ಅಂದರೆ ನನ್ನ ಕಚನು ಜೀವ ದಿಂದಿರುವದಿಲ್ಲವೆ?

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ನಾನು ಏನನ್ನು ಮಾಡಲಿ? ನಿನ್ನ ಕಚನು ನನ್ನ ರಕ್ತದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಣದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ನಿನ್ನ ಕಚನು ನನ್ನ ಹೃದಯದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮಿತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ! ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಅನರ್ಥದ ಮೂಲ ಯಾರು ಗೊತ್ತೇ ನಿನಗೆ?

ದೇವಯಾನಿ

—ಯಾರು?

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಯಾರೆಂದರೆ ಈ ಮದಿರೆ! ಮದಿರೆಯು ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿಯೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಧೋಗತಿಗೆ ನಾನು ತಲುಪಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಯಾರಿಗೂ ಅಂಜುವವನಲ್ಲ. ಪುನಃ ತಪಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಂಜೀವಿನೀ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ.

ದೇವಯಾನಿ

—ಸೈರಣೆ ಹೊಂದಿರಿ ! ತಾಳ್ಮೆ ಹೊಂದಿರಿ ! ಏನಾಗಿದೆ ನಿಮಗೆ? ಹೀಗೇಕೆ....

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಕಂದಾ....ಏಳು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ತೀರದ ಅವಮಾನ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದಿತು! ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಹಿಸಲಿ?

ದೇವಯಾನಿ

—ಶಾಂತರಾಗಿ... ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ವಿಶ್ರಾಂತಿ! ದೇವಯಾನಿ... ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ನನಗೆ? ಇನ್ನು ಆಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿಯ ಕೊನೆಯ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನೇ ಪಡೆಯುವ ಸಮಯ— ಬಂದೊದಗಿರುವದು.

ದೇವಯಾನಿ

—ಹೀಗೆ ಅನುಂಗಳವನ್ನಾಡಬೇಡಿರಿ ! ಬಂದ ಕಠಿಣ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಿಸಿರಿ ! ಇದೋ... ಇದೋ ನೋಡಿರಿ... ವೃಷಪರ್ವ ಮಹಾರಾಜರು ಯುವರಾಜ, ಸೇನಾಪತಿ ಸಮೇತರಾಗಿ ಇತ್ತೆಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

(ವೃಷಪರ್ವ, ಸೇನಾಪತಿ ಮತ್ತು ಯುವರಾಜರು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಮಧ್ಯದಿಂದ ತುಂಬಿದ ಕಲಶವನ್ನು ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಮುಂದಿಟ್ಟು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವರು-)

ಯುವರಾಜ

—ಮಹಾರಾಜರು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—(ಎಲ್ಲರ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿ ಕ್ರೋಧದಿಂದ) ಮಗತಾಡಿರಿ, ಕಲ್ಲಿನ ಪುತ್ತುಳಿಯಂತೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಿರುವಿರೇಕೆ ?

ದೇವಯಾನಿ

—ಏನನ್ನು ತಂದಿರುವಿರಿ ಯುವರಾಜ ?

ವೃಷಪರ್ವ

—ಗುರುದೇವರ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷವು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಉಳಿಯುವ

ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಮರಜನರು ಮದಿರೋತ್ಸವವನ್ನು ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಮತ್ತು....

ದೇವಯಾನಿ

— ಮತ್ತೇನು ?

ಯುವರಾಜ

— ಈ ಶುಭ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ತಾವುಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ದರ್ಶನ
ಕೊಟ್ಟು ಆಶೀರ್ವದಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳು
ತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

— ಏನದು ? ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮಾತಾಡಿರಿ ?

ವೃಷಪರ್ವ

— ಗುರುದೇವ, ತಮ್ಮ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕಾದುಕೊಂಡು
ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. | ಮತ್ತು ಮದಿರೆಯಿಂದ ತುಂಬಿದ
ಬಂಗಾರದ ಕಲಶವನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

— (ಕ್ರೋಧದಿಂದ—) ರಾಜಾ....!

ವೃಷಪರ್ವ

— ಹೌದು....ಗುರುದೇವ ! ನಾಗರಿಕರು ತಮ್ಮ ದಾರಿಯನ್ನು
ಕಾದುಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

— ಪ್ರಜೆಗಳು ನನ್ನ ದಾರಿಯನ್ನು ಕಾದುಕೊಂಡು ಕುಳಿತು
ಕೊಂಡಿರುವರೇ ?

ವೃಷಪರ್ವ

— ಹೌದು ಮಹಾರಾಜ....

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

— ಇಲ್ಲ....! ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ ! ರಾಜಾ, ಪ್ರಜೆಗಳು ನನ್ನಗಾಗಿ ಕಾದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಹಿಂದೆ ಮೋಸವಿದೆ! ರಾಜಾ....ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಮೋಸ ವಂಚನೆಗಳು ಸಾಕು! ನನ್ನ ದಾರಿಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಕಾದುಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದರ ಕಲ್ಪನೆಯಿದೆಯೆ ನಿನಗೆ ?

ಯುವರಾಜ

—(ಆತುರದ ದನಿಯಲ್ಲಿ —) ಯಾರವರು ?

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

— ಮೃತ್ಯುದೇವತೆ.

ವೃಷಪರ್ವ, ಸೇನಾಪತಿ

—(ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ) ಗುರು-ಮಹಾರಾಜ .. !

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

— ಹೌದು. ಮೃತ್ಯುದೇವತೆಯು ನನ್ನ ದಾರಿಯನ್ನು ಕಾದುಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ.

ವೃಷಪರ್ವ

— ಗುರುದೇವರು ನಮ್ಮ ಚೇಷ್ಟೆಯನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಕ್ಕೆಲ್ಲವಷ್ಟೇ ?

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

— ನನ್ನ ಜೀವ ಹೋಗುವ ಪ್ರಸಂಗವೂ ನಿಮಗೆ ಚೇಷ್ಟೆಯಾಗಿ ತೋರುವುದಲ್ಲವೆ ?

ವೃಷಪರ್ವ

— ಹಾಗೆ ಕೋಪಗೊಳ್ಳಬೇಡಿರಿ ! ಣಾಗರಿಕರು ಕಳಿಸಿದ್ದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯದೆ ಸ್ವೀಕರಿಸೋಣವಾಗಬೇಕು.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

— (ಮದಿರೆಯ ಕಲಶ ಒಮ್ಮೆ) ರಾಜಾ, ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವ ದಿಲ್ಲವೆ.....ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ? ಇದು ನಿನ್ನ ಗುರುಭಕ್ತಿಯಲ್ಲವೆ ? ಧಿಕ್ಕಾರವಿರಲಿ ನಿನಗೆ ! ಧಿಕ್ಕಾರವಿರಲಿ ನಿನ್ನ ಗುರುಭಕ್ತಿಗೆ.....!

ಯುವರಾಜ

—ಗುರುರಾಜ, ಹೀಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕೋಪಿಸಬೇಡಿರಿ ! ಶಿಷ್ಯಗಣದ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿರಿ !

ದೇವಯಾನಿ

—ಶಿಷ್ಯಗಣದ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕಸಬ್ ಕತೆಯಿಲ್ಲ.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

— ಪರೀಕ್ಷೆ..... ! ತಿರಸ್ಕಾರಪೂರಿತ ನಗೆ ನಗುತ್ತ) ಯುವರಾಜ, ಇದು ನಿಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯವಲ್ಲ ! ಇದು ನನ್ನ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯ ! ಇದೇ ಅಲ್ಲಿವೆ ನಿನ್ನ ಗುರುಭಕ್ತಿ ! ಯುವರಾಜ, ಕಚನು ನಮ್ಮ ಅನುಯಾಯಿ ಇರದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ನಾನು ದೇವಯಾನಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ವರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನಾಗಿ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಅವನನ್ನು ಕೊಂದು, ಅವನ ಬಾದಿಯನ್ನು ನಾನು ಸೇವಿಸುವ ಮದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ! ಇದೇ ನಿಮ್ಮ ಗುರುಭಕ್ತಿಯಲ್ಲವೇ ?

ದೇವಯಾನಿ

—(ಅಶ್ಚರ್ಯದ ಉದ್ಗಾರ—) ಅಪ್ಪಾಜೀ.....

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಹೌದು ! ದೇವಯಾನಿ, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಕಚನನ್ನು ಕೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ದೇವಯಾನಿ

— (ಎಲ್ಲರ ಮೈಮೇಲೆ ಏರಿ ಹೋಗಿ—) ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ನಿಮ್ಮ ಗುರುವನ್ನು ಎಂಜಿಸಿದಿರಿ ! ನಿಮಗಾಗಿ ಶರೀರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಬಗೆದು, ತವಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥ ಮಹಾಪುರುಷನೊಂದಿಗೆ ದ್ರೋಹವನ್ನು ಬಗೆದಿರಿ. ಯುವ ರಾಜ, ಕಚನನ್ನು ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ನೋಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದಿರಲ್ಲವೆ ನೀವು ನನಗೆ..... !

ವೃಷಪರ್ವ

—ಗುರು ಮಹಾರಾಜರು, ಗುರುಕನ್ಯೆಯರು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಜನರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವ ಬಾರಿ ಬಂದಿತು ನಮಗೆ !

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ರಾಜಾ.....ಸ್ವಜನರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಿಯಾ ? ಆದರೆ ನೀನು ಮಾಡಲು ಹೋದೆ ಒಂದು ! ಆಯಿತು ಬೇರೊಂದು ! ವಿಸ್ವಾಸಘಾತಕಿ ! ವಿಸ್ವಾಸದಿಂದ ಕೊರಳು ಕೊಟ್ಟವರ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಯ್ಯುವ ಕಟುಕ ! ಸುಳ್ಳಾಡುವದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲವೆ ನಿನಗೆ ? ನೀನು ನಿನ್ನ ಕೈಯಿಂದಲೇ ನಿನ್ನ, ನಿನ್ನ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಮತ್ತು ಪರಿವಾರದ ನಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ ! ನನ್ನ ನಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ! ನನ್ನನ್ನೂ ಅಪಮಾನಪಡಿಸಿದೆ !

ಶಾಪ

ವೃಷಪವಾ

—ಗುರುದೇವ...

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಕಚನು ನನ್ನ ಹೃದಯ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಒಡೆಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇದನ್ನು ಬೃಹಸ್ಪತಿ ದೇವೇಂದ್ರನು ಅರಿತ ಕೂಡಲೆ ನಿನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬಹುದು. ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ನಮ್ಮ ಜನರನ್ನು ಉಳಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಉಚ್ಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದೆನೆಂದರೆ—ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿ ಕುಳಿತ ಕಚನಿಗೆ ಅದು ಮೊದಲು ಕೇಳಿ ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯು ಆತನ ಹಸ್ತಗತವಾಗಬಹುದುಸೇನಾಪತಿಗಳೆ !

ಸೇನಾಪತಿ

—ಗುರುರಾಜ, ಮಹಾರಾಜರು ಮತ್ತು ಯುವರಾಜರು ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಕುರುಡರಾಗಿ ಈ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಪಾದಕ್ಕೆ ಅರಿತ ವಿಷಯವಾಗಿರುವದು.

ದೇವಯಾನಿ

—ಸೇನಾಪತಿಗಳೆ, ನಡೆದು ಹೋದ ಘಟನೆಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇರುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಅವನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಡಿರಿ ನೀವು!

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ರಾಜಾ, ಯುವರಾಜರು ಸ್ವಜನರ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದರ ಬದಲು ಅವರ ದ್ರೋಹವನ್ನೇ ಬಗೆದಿದ್ದಾರೆ— ಸೇನಾಪತಿಗಳೆ! ಯುವರಾಜರು ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಅರಿತವಾಗಿರದಿದ್ದರೂ ನಾನು ಅರಿತಿದ್ದೇನೆ.

ಯುವರಾಜ

—ಕೋಪಗೊಳ್ಳಬೇಡಿರಿ ಗುರುದೇವ....! ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವೆನೆಂದು—ಕೋಪಗೊಳ್ಳದೆ ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ! ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ವೀರರನ್ನು ಜೀವಂತಮಾಡುವ ಗೊಡವೆಗೆ ನೀವು ಹೋಗಬೇಡಿರಿ ...! ಸಂಜೀವಿನಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಬೇಡಿರಿ. ಅಂದರೆ ಕಚನು ಜೀವಂತನಾಗುವದಿಲ್ಲ ಜೀವಂತನಾಗದಿದ್ದರೆ- ನಮಗೆ ಯಾವ ಅಂಜಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ—! ಆದ್ದರಿಂದ ಗುರುವರ್ಯರ ಪಾದದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇ ನನ್ನ ನಮ್ರ ವಿನಂತಿಯಿದೆ—ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಉಪದೇಶವನ್ನು—ನನಗೆ ಮೊದಲು ಮಾಡಿರಿ! ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟ ಶಿಷ್ಯನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ...

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ನಿನಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆ?

ಯುವರಾಜ

—ಹೌದು ಗುರುದೇವ—

ದೇವಯಾನಿ

—ಪಟ್ಟ ಶಿಷ್ಯನ ಸ್ಥಾನವು ನಿಮಗೆ ಬೇಕೆ ಯುವರಾಜ? ಉ! ಅವ್ವಾಜಿ.... ಈ ಚಾಂಡಾಲನ ಮಾತುಗಳನ್ನಾದರೂ ನೀವು ಹೇಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ? ನಾಳೆ....ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಬೇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹ ಈ ಅಧಮನು ಹಿಂಜರಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾರ್ಥಿಯಾದ ಈತನು ಯಾವುದೇ ನೀಚ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹೇಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ! ಅಂಜಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ! (ಕ್ರೋಧದಿಂದ) ಯುವರಾಜ, ಲಕ್ಷಗೊಟ್ಟುಕೇಳು ನನ್ನ ಕಚನು ಮೃತನಾಗಿಲ್ಲ! ಆತನು ಚಿರಂಜೀವಿಯಿದ್ದಾನೆ!

ಅಭೇದ್ಯವಾದ ಅಪ್ಪಾಜಿಯವರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಜೀವಂತನಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೇ ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆ ದೊರೆಯ ತಕ್ಕದ್ದು. ಕಚನಿಂದಲೇ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ನಾಶವಿದೆ! ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಆಶೆಯಿಂದ ನೀನು ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಚೂರು ಚೂರು ಮಾಡಿದೆ! ನನ್ನ ಕೋಮಲವಾದ ಪ್ರೇಮದ ಮೇಲೆ ಕೆಂಡವನ್ನಿಟ್ಟಿ! ಆದರೆ ನೀನು ಅದರಲ್ಲಿ ಯಶ ಪಡೆಯದೆ ಹೋದೆ....

ಯುವರಾಜ

— ಗುರು ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗೇ ಕೊಡುವ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ನನಗೆ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ದೊರೆಯಬೇಕು.

ವೃಷಪರ್ವ

— ಹೌದು ಗುರುಪುತ್ರ, ಯುವರಾಜರ ಮಾತು ಸರಿಯಿದೆ.

ದೇವಯಾನಿ

— ಯುವರಾಜ, ನನ್ನನ್ನು ವಂಚಿಸಬೇಡ ನೀನು! ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ವಂಚನೆಯ ಮೂಲ ನೀನೇ ಇರುವಿ! ಗುರುವಿನಿಂದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಮೊದಲು ಗುರುಕನ್ಯೆ ನಿನಗೆ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಕೇಳು.... ಲಕ್ಷಗೊಟ್ಟು ಕೇಳು.... ನಿನಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯೆಯ ದರ್ಶನವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ....! ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಸದಾ ಸರ್ವಕಾಲ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ನಿನಗೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದೀತು, ಇದಲ್ಲದೆ... ಸ್ತ್ರೀ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುವ ನಿನಗೆ....ಎಂದಿಗೂ ಸ್ತ್ರೀಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ವೃಷಪವಳ

—ಗುರುಕನ್ಯೆ ...ಗುರುಕನ್ಯೆ ...ಶಾಂತಳಾಗು ...!

ಸೇನಾಪತಿ

—ಸಿಟ್ಟಿನ ಭರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಡುವಮಾಚಿತವಲ್ಲ! ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಹಾನಿಯಿದೆ.

ದೇವಯಾನಿ

— ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ಇದನ್ನು ಅರಿತವರಾಗಿವರೂ ಈ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದಿರಲ್ಲವೇ?

ವೃಷಪವಳ

—(ಗುರುಗಳ ಪಾದಹಿಡಿದು) ಗುರುದೇವ ...ಗುರುದೇವ ಶಿಷ್ಯನಿಂದ ಆದ ತಪ್ಪನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ! ದೇವಯಾನಿಗೆ ಶಾಪವನ್ನು ಹಿಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆ ಳಿರಿ.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಸರ್ವರ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣೀಭೂತನಾದ ನಿನಗೆ ಕ್ಷಮೆಯಾಚಿಸಲು ಅಧಿಕಾರವಾದರೂ ಎಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವದು? ದೇವಯಾನಿಯು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ.

ಸೇನಾಪತಿ

—ಗುರುದೇವರು ಕೋಪಿಸದೆ ಶಾಂತರಾಗಿ ಆದ ತಪ್ಪನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ದಾಸನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿದೆ.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಸೇನಾಪತಿಗಳೆ, ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಯುವರಾಜ

—ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ ಗುರುದೇವ!

ನಮ್ಮನ್ನು ನಿಜವಾದ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುವ ಭಾರವು ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಕೂಡಿರುವದು.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಅದರ ಉಪಯೋಗವೇನೂ ಇಲ್ಲ! ಯುವರಾಜ, ನನ್ನ ಶರೀರದ ಮೇಲೆ ಆದ ಮದಿರೆಯ ಪ್ರಭಾವವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿ, ನನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಹುನುಕು ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯು ಚೇತರಿಸಿತೆಂದೇ ತಿಳಿ! ಆಮೇಲೆ ಕಚನು ಆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿ, ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ನಗುತ್ತ ಹೋಗಬಹುದು, ನನ್ನ ಜಡ ಶರೀರವು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ನರಿ, ನಾಯಿ, ಹದ್ದುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗಿ ಉಳಿಯಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಚನಿಗೆ ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಯೆ ಉಂಟಾದರೆ....ನನ್ನನ್ನು ಜೀವಂತಮಾಡಬಹುದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ.....

ದೇವಯಾನಿ

—ಇಲ್ಲ...! ಇಲ್ಲ ಅನ್ವಾಜಿ....! ಕಚದೇವರು ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಠೋರರಿಲ್ಲ. ನೀವು ಭಾವಿಸುವಂತೆ ಅವರಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅವರು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಜೀವಂತಮಾಡಬಹುದು.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—(ಫಿರಾಶಿಯಿಂದ) ಮಾಡಬಹುದು.. ಇಲ್ಲ! ಇದನ್ನಾರು ಹೇಳಬಲ್ಲರು! ರಾಜಾ, ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಸಮಯದವನು ಇರುವೆನು. ಅಸುರರ ಗುರುವಾದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು....ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿದ್ದಾನೆ....ಆತನನ್ನು ಜೀವಂತಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿ, ಪದರು ಪಸರಿಸಿ ಶತ್ರುಗಳ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ದೇವಯಾನಿ ಜೀವದಾಣ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೇಡುವುದು ಕಡಿಮೆ ಅಥವಾ ಮಾನವ? ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಭೀಷಣ ಚಿತ್ರವು ಎದುರು

ಬಂದು ನಿಂತಾಗ ಮಧ್ಯವನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಲೇ ಈ ದೇಹದ
ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕೆಂದೆನಿಸುವದು.

ವೃಷಪರ್ವ

—ಗುರುಕ ಸೈ....ನಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು.

ದೇವಯಾನಿ

—ಇನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಎನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅನುಯಾಯಿ
ಗಳ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಾಜಿಯವರಿಗೆ ನನ್ನ ಬೆಲೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ.
ತಮ್ಮ ಸರ್ವನಾಶದ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷವಿಲ್ಲ! ಇದನ್ನು...

ವೃಷಪರ್ವ

—ನಾವೂ ಅರಿತು ಬಲ್ಲಿವು ಗುರುವುತ್ರಿ...

ದೇವಯಾನಿ

—ಅಧಿರಾಜ, ಎಲ್ಲದರ ನಾಶವನ್ನು ಅಪ್ಪಾಜಿಯವರು
ಶಾಂತಚಿತ್ತದಿಂದ ನೋಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಶತ್ರುವಾದ ಬೃಹ
ಸ್ಪತಿಯ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದೇವೇಂದ್ರನ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ
ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ತಮ್ಮ ಶಿರವನ್ನು ಬಾಗಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ! ಅವರ
ವರ್ಚಸ್ಸನ್ನು ಉಸಿರು ಇರುವ ವರೆಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಒಕ್ಕಲಿ
ಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕಚನ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ನಾನು ಹೀಗೆ
ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವೆನೆಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ! ಆದರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ
ದೈವದ ಬಲವು ದೇವತೆಗಳ ಕಣಿಗೇ ಇರುವದು.

ವೃಷಪರ್ವ

—ಆದರೆ....

ದೇವಯಾನಿ

—ಅಧಿರಾಜ, ಇನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ?

ನೀವು ಅಸುರರ ಪ್ರಮುಖರು ! ನೀವೇ ಮುಂದಾಗಿ, ಆಗುವ
ಹಾನಿಯಿಂದ ಒಗ್ಗುವ ಸಂಕಟದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಗುರುಗಳನ್ನು
ತಥಾ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಡವೆ ?

ವೃಷಪರ್ವ

—ಗುರುಕನ್ಯೆ....ನೀನು ಮಾತಾಡುವದರ ಅರ್ಥವೆ ನನಗೆ
ತಿಳಿಯದಂತಾಗಿರುವದು. ಹೇಳಬೇಕಾದುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ
ಹೇಳಬೇಕು.

ಸೇನಾಪತಿ

—ಮಹಾರಾಜರ ಮಾತು ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ ಗುರುಸುತ್ರಿ.

ದೇವಯಾನಿ

—ಅಧಿರಾಜ, ನೀವುಗಳು ಯುವರಾಜ ಸಮೇತರಾಗಿ ಅಪ್ಪಾಜ್
ಯವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿಕೇವಲ
ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು ಅಳಿಯ
ನಾಗಲಿರುವ.....

ಯುವರಾಜ

—ಅಳಿಯ

ದೇವಯಾನಿ

—ಹೌದು ! ಅಳಿಯನಾಗಲಿರುವ ಕಚದೇವರಿಗೆ ಸಂಜೀವಿನಿ
ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ವರದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ಕೊಡಿರೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಗುರು
ಗಳಿಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ
ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಕಲ್ಯಾಣವಿರುವದು.

ಯುವರಾಜ

—(ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ) ಇಲ್ಲ ! ಎಂದಿಗೂ ಇದು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ! ಸಂಜೀ
ವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯು ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯವರಿಗೇ ದೊರೆಯಬೇಕು.
ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ.....

ದೇವಯಾನಿ

—ದೇವಯಾನಿಯೂ ನಿಮಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಲ್ಲವೆ ? ಆದರೆ ಯುವರಾಜ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ....ಮೊದಲಿಗಿಂತಲು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಾನಿಯಿದೆ ..! ಅಧಃಪತನವು ಹೆಚ್ಚಿದೆ.

ವೃಷಸರ್ವ

—ಗುರುಕನ್ಯೆಯ ವಿಚಾರವು....

ಸೇನಾಪತಿ

—ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಮತ್ತು ಧೂರ್ತತನದ್ದು ಇರುವದು. ಆದರೆ...

ಯುವರಾಜ

—ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆ ಹಾಗೂ ದೇವಯಾನಿಯನ್ನು ಕಚನಿ ಗೆಂದಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗದು, ಕೊಡಬಾರದು !

ದೇವಯಾನಿ

—ಯುವರಾಜ, ಅದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಅಪ್ಪಾಜಿ ಯವರದಿದೆ.

ವೃಷಸರ್ವ

—ಯುವರಾಜ ಶಾಂತರಾಗಿರಿ ! ಗುರುಕನ್ಯೆ, ಮಹಾರಾಜ ರಿಗೆ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರವು ಸ್ತುತ್ಯವಾಗಿ ತೋರಬಹುದೇ ?

ಸೇನಾಪತಿ

—ತೋರದೇನು ಮಹಾರಾಜ...ಬಂದ ಈ ಸಂಕಟದಿಂದ ಸಾರಾಗಲು ಇದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗವಿರುವದು.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—(ಒಮ್ಮೆಲೆ ಚೀತರಿಸಿ) ರಾಜಾ, ಯಾವ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಫಲವೇನು ? ಏನಾಯಿತಿದು ! ನಾಶ....! ಸರ್ವನಾಶ....!

ಲಘೇಸತನ....! ಧಿಕ್ಕಾರವಿರಲಿ ಈ ನನ್ನ ಜೀವನಕ್ಕೆ....!
ರಾಜಾ....ಎಲ್ಲಿರುವಿ ನೀನು ...! ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸರ್ವಸ್ವದ ನಾಶ
ಮಾಡಿತು! ದಾನನರ ವಂಶವು ಮುಣ್ಣುಗೊಡುವ ಪ್ರಸಂಗವು
ಬಂದಿತು. ಮದಿರೆಯು ನನ್ನ ಆವಿಚಾರದ ಲಾಭವನ್ನು
ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ನಮ್ಮ ನಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿದಳು. ಅಲ್ಲದೆ
ಶತ್ರುಗಳ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಸಖಿದು ನಿಂತ ನನ್ನ, ನಿಮ್ಮ ಮಸ್ತಕ
ಗಳನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿದಳು. ನನ್ನಿಂದ ಇಂತಹ ಅವಮಾನವನ್ನು
ಸಹಿಸಲಿಕ್ಕಾಗದು ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಆಲಂಗಿ
ಸಿದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ?

ವೃಷಪರ್ವ

—ಗುರುದೇವ....ಗುರುದೇವ...ಶಾಂತರಾಗಿರಿ !

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ರಾಜಾ, ಉಗ್ರತಪಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸಂಜೀವಿನಿ
ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಈ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನಿಗೆ ಎರಡನೆ
ಯವರಿಂದ ಜೀವಂತನಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರಬೇಕೆ ? ರಾಜಾ
ಹೇಳು, ನನ್ನ ಜೀವಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಶಾಂತಿಯೆನಿಸಬೇಕು ? ನೀವೆ
ಲ್ಲರೂ ವಿವೇಕ ಬುದ್ಧಿಯ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ
ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಒಪ್ಪದು !

ವೃಷಪರ್ವ

-ಗುರುದೇವ...

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—(ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ) ಬನ್ನಿರಿ....ಬನ್ನಿರಿ....! ಎಲ್ಲ ಆಶುಭಗ್ರಹಗಳು
ಒಂದಾಗಿ ಬನ್ನಿರಿ! ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ, ಈ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನನ್ನು
ಮುಣ್ಣು ಪಾಲುಮಾಡಿರಿ....! ಶುಕ್ರಾ...ಉಗ್ರತಪಶ್ಚರ್ಯ

ವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ನೀನು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಲಿಲ್ಲ. ದೇವಾಧಿದೇವನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ಹೀನ ದೀನನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಮದಿರೆಯ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಹಾಳಾದೆಯಲ್ಲವೆ? ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯೆಗಳೇ, ಒಂದು ಗೂಡಿ ಬಂದು — ನನಗೆ ಶಾಪಕೊಡಿರಿ! ಅಹ್ಲಿ! ಇದೇನು? ಅಚಲನಾದ ಮೇರು ಪರ್ವತವು ಕೂಡ ನನ್ನ ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಗಹಗಹಿಸಿ ನಗುತ್ತಿದೆ.

ವೃಷಪರ್ವ

— ಸೈರಿಸಿ ಗುರುದೇವ....

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

— ಹ್ಲಂ... ಇದೇನು? ಎಂಟೂ ದಿಕ್ಪಾಲಕರು ಇಷ್ಟೊಂದು ಕುತ್ತಿತ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವರೇಕೆ? ಎಲ್ಲ ತಪಸ್ವಿಗಳು ನನ್ನೀಕೃತಿಯಿಂದ ನಾಚಿಕೆ ಪಟ್ಟು—ಮುಖ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. (ಆವೇಶದಿಂದ ಆಕಾಶದೆಡೆಗೆ ನೋಡಿ—) ಚಂದ್ರ-ಸೂರ್ಯರೆ, ನೀವಿರುವವರೆಗೆ ಮದಿರೆಯ ವಶವಾಗಿ, ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹಾಳಾದ ಈ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹೇಳಿರಿ. ಮಂದ ಮಾರುತನೆ. ನೀನು ಹೋದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅವನತಿಯನ್ನು ಹೇಳು. ಮೇಘಮಂಡಲವೆ, ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ಮದಿರೆಯ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸರ್ವಸ್ವದ ನಾಶವನ್ನು ಗುಡುಗಿನ ಅಬ್ಬರದೊಂದಿಗೆ—ಮುಂದಿನ ಯುಗಗಳಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹೇಳು!

ದೇವಯಾನಿ

—ಅಸ್ಪಾಜಿ. . ಎಮ್ಮೊಂದು ತ್ರಾಸು ನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಿರಿ?

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಉಪನಿಷತ್ತು— ವೇದಗಳನ್ನು ಓದುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ, ಮದಿರೆಯಿಂದ ಹಾಳಾದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿರಿ! ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡುವ ಋಷಿವೃಂದವೆ, ಋಷಿ ಕುಲಕ್ಕೆ ಕಲಂಕವನ್ನು ಹಚ್ಚುವ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನನ್ನು ಯಾರೂ ಸನಿಯಕ್ಕೆ ಕರೆಯಬೇಡಿರಿ !

ಸೇನಾಪತಿ

—ಗುರುವರ್ಯರು ಎದೆಗುಂದದೆ— ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಎದೆ ತಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಸೇನಾಪತಿಗಳೆ, ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ಧೈರ್ಯ? ಅಧಿರಾಜ, ವಿವೇಕ ಭ್ರಷ್ಟ, ಶೀಲಭ್ರಷ್ಟ, ಮತ್ತು ಮತಿಭ್ರಷ್ಟನಾದ ಈ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ನೈಸರ್ಗಿಕ ದೂರಾಗಿ, ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಟೊಂಕಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ—ಈ ಮದಿರೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ನನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರಿನಿಂದ ಮರೆಮಾಡಿರಿ ! ನನ್ನೆದುರು ಅದು ಬರದಂತೆ, ತರದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರಿ !

ವೃಷಪರ್ವ

—ಯುವರಾಜ, ಮದಿರೋತ್ಸವವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲೆಂದು ಮಂತ್ರಿ ವರ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳು !

ಯುವರಾಜ

—ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ ಮಹಾರಾಜ! (ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹೋಗುವನು)

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ರಾಜಾ .. ಮದಿರೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶದ ನಂತರವೆ ನನ್ನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಾ! ದೇವತೆಗಳ ಕುಟಿಲ ಕಾರಸ್ಥಾನದಿಂದ.... ಕಚನು ನನ್ನಿಂದ ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆರಣಮಾಡಿದರೂ ...ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನೀವು ಸುಖವಾಗಿರುವಂತೆ ದಾರಿತೋರಿಸಲು.... ಈ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ಸಿದ್ಧನಿರುವನು. ಹೋಗು ರಾಜಾ! ಚಿಂತಿಸದಿರು ...! ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸು.

ಸೇನಾಪತಿ

—ಗುರುರಾಜ....ಇದು ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುವದಿಲ್ಲವೆ?

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಸೇನಾಪತಿಗಳೇ, ಮದಿರೆಯಿಂದಾದ ನಮ್ಮ ಅಧಃಪತನವು ಕಡಿಮೆಯಿದೆಯೇ? ಇದು ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಎಂದಿಗೂ ಆಗದು ನೀವುಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪುನಃ ತಪಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ....

ವೃಷಪರ್ವ

—ಮದಿರೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆಟ್ಟುವುದೆ?

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಹೌದು! ರಾಜಾ, ಇನ್ನೂ ಲಕ್ಷಗೊಟ್ಟು ಕೇಳು, ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಿರಲಿ; ಸೈನಿಕನಿರಲಿ, ಧನಿಕನಿರಲಿ, ಸೇನಾಪತಿಯಿರಲಿ, ಬಡವನಿರಲಿ ಮತ್ತು ಕಲಾವಂತನಿರಲಿ....

ಯಾರೇ ಇದ್ದರೂ ಅವರು ಮದಿರೆಯ ಆಧೀನರಾದುದನ್ನು ಕಂಡಾಕ್ಷಣ ಅವರನ್ನು ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕು. ಇಲ್ಲವೆ.... ದೇಹಾಂತ ಶಿಕ್ಷೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಡುವದೆಂದು ಡಂಗುರ ಸಾರಿಹೇಳು! ಈ ರೀತಿಯ ರಾಜಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೊರಡಿಸು.

ವೃಷಪರ್ವ

—ಅಜ್ಜೆ ಗುರುದೇವ....! (ವೃಷಪರ್ವ, ಸೇನಾಪತಿ ಹೋಗುವರು)

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—(ತುಸು ತಡೆದು] ಹೌದು...ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನನಗೆ ತಿರುಗಿ ತಪಸನ್ನು ಆಚರಿಸಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ದೇವಯಾನಿ, ತ್ರೈಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕುಡಕನೆಂದು, ವೈರಿಗಳಿಗೆ ಯಶವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು, ಸ್ವಂತದ ನಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಆತ್ಮಘಾತಕಿಯೆಂದು, ಸ್ವಜನರ ದ್ರೋಹವನ್ನು ಬಗೆದ ದ್ರೋಹಿಯೆಂದು, ಕಠಿಣ ತಪಶ್ಚರ್ಯವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ವೃಷನಾಧೀನನಾದ ಕರ್ಮಯೋಗಿಯೆಂದು...., ಮತ್ತು ಕೃತಘ್ನನೆಂದು — ಇಂದು, ಮುಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾರಲ್ಪಡುವ ಅಪಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ತಡೆಯಲಿ?

ದೇವಯಾನಿ

— ಹಾಗೇನೂ ತಾವು ಭಾವಿಸಲಾರದು. ತಿರುಗಿ ನೀವು ತಪಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿರಿ. ಅಂದರೆ ನಿಮಗುಂಟಾದ ಅಪಕೀರ್ತಿಯು ತಾನಾಗಿಯೇ ಹೊರಟುಹೋಗುವದು.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

— ದೇವಯಾನಿ, ಜಗತ್ತಿನ ರೂಢಿಯೇ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವದು.

ರಸಾತಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದನನ್ನು ಬಾದೂ ಮೆಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತುವ
ದಿಲ್ಲ! ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಸ್ಯಮಾಡುವವರೆ . !

ದೇವಯಾನಿ

— ತಾತ....? ಇಷ್ಟೊಂದು ನಿರಾಸೆ ಹೊಂದಬೇಡಿರಿ. ಕಚೆ
ದೇವರಿಗೆ ಸಂಜೀವಿನಿ ಪಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ಕೊಡುವವರ ನಿಶ್ಚಯ
ವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಂಜೀವಿನಿ ಮೂತ್ರದ ಜವನನ್ನು ಮಾಡಿರಿ!
ಅಂದರೆ ಕಚೆದೇವರು ಜೀವಂತರಾಗಬಹುದು.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

— ಆಗದಿರನು! ಇವನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆನು, ಹಾರ್ನ್ ಪಿಪಿಯೆ?
ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ಎರಡನೆ
ಯವರಿಂದ—ಬುದ್ಧಿಯ ನೂತನಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಾರಿ
ಬರಬೇಕೆ? ಮದಿರೆ ಕುಡಿಕುಡಿದು ಇಷ್ಟೊಂದು ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿ
ಮಂಕಾಗಿ ಹೋಯಿತೆ? ಇದೆಂಥ ಅವನತಿ ನನ್ನದು? ಎಂತಹ
ದುರವಸ್ಥೆ .. ಎಂತಹ ಅಪಮಾಸ!

ದೇವಯಾನಿ

— ಸೈರಣೆ ... ಅನ್ನಾಜಿ .. ಸೈರಣೆ.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

— ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ಸೈರಣೆ? ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ಸೈರಣೆ! ಸೈರಣೆ— ತಾಳ್ಮೆ
ಗಳ— ಎಲ್ಲೆಯೂ ಮೀರಿಕೊಂಡಿರುವದು! ಹೇಳು ದೇವಯಾನಿ
ಹೇಳು... ಅಜಿಂಕೃತನಾದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ಮಣ್ಣುಗೂಡುವ
ಸಮಯವು ಬಂದರೂ ಸೈರಣೆಯೇ? ತಾಳ್ಮೆಯೇ?

ದೇವಯಾನಿ

— ಹಣ್ಣಾದ ಜೀವನನ್ನು ಹೀಗೆ ಹಲುಬಿಸಿ ಮತ್ತಿಷ್ಟು
ಹಣ್ಣು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿರಿ! ನೀವು ಕಚನನ್ನು ಜೀವಂತ
ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ...

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

--ದೇವಯಾನಿ, ಕಚನೇಂದ್ರ ಮಲ್ಲನ ಮಲೆನುಲ್ಲಿ ಅದ
ವ ಸರ್ವದಂತಿದ್ದಾನೆ. ಕಚನ ರೂಪಕ್ಕೆ ನೀನು ಮನ
ಗೂತಿರಬಹುದು! ಅತನ ಸಪಿಸಾತುಗಳಿಗೆ ಮರುಳಾ
ಗಿರಬಹುದು ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧಿಸುವವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಿಯಾಗಿರು
ವಾತಾಡು. ಸಂಜ್ಞಿಸಿ ಮಧ್ಯೆಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ನಂತರ
ಕಚನ ಸಂಪರ್ಕವು ಕೂರುವವಾಗಿ ತೋರಬಹುದು. ಅನನ
ನಾಣಿಯು ಕರ್ಕಶವಾಗಿ ತೋರಬಹುದು... ನಿನಗೆ!

ದೇವಯಾನಿ

—ಇಲ್ಲಿ.. ಅಲ್ಲಿ....ಅಸ್ಪಾಜಿ ! ಕಚದೇವರು ಹಾಗೆಂದಿಗೂ
ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ...! ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ....!

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

--ದೇವಯಾನಿ, ಮಗ- ಇದನ್ನು ನೀನು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರು
ವದಿಲ್ಲ. ಕಚನ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಪ್ರೇಮವು ನಿನ್ನಿಂದ ಮಾತಾ
ಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅನನಿಂದ ಜೀವಂತನಾಗುವದರ ಬದಲು....
ಮೃತನಾಗಿ ಹೋಗುವದೇ ಒಳಿತೆಂದು ನಾನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ದೇವಯಾನಿ

—(ಬದರಿ) ಅಸ್ಪಾಜಿ....(ದೈನ್ಯದಿಂದ) ಅಸ್ಪಾಜಿ....ಇದೇನು?
ಬೇಗೇಕೆ ಮಾಡುವಿರಿ! ಕಚದೇವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ನೀವು
ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಿರಿ! ನೀವು ಗ್ರಹಿಕೆಮಾಡಿ
ಕೊಂಡಂತೆ ಆವರಿಲ್ಲ....!

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

--ಕಚನ ಮೇಲಿರುವ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ನೀನು ಕುರುಡಳಾಗಿ
ರುವಿ! ನಿನ್ನ ಅಂತಃಕರಣವು ಬಧಿರವಾಗಿರುವದು. ಅದ್ದರಿಂದ

ಉಳಿದ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ನಿನ್ನ ಹೃದಯವಲ್ಲ ಸ್ಥಾನವು ದೊರೆ
ಯುವದಿಲ್ಲ.

ದೇವಯಾನಿ

—ಹಾಗೆ ತಾವು ಭಾವಿಸಬಾರದು.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ದೇವಯಾನಿ, ಅಭಿಮಾನವೇ ಅಲಂಕಾರವೆಂದು ಭಾವಿಸುವ
ಈ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನಿಗೆ ಶತ್ರುವಿನ ಎದುರಲ್ಲಿ ಮುಖ ತಗ್ಗಿ
ಸುವ.... ಬಾರಿ ಕೊನೆಗೆ ಬಂದಿತಲ್ಲವೆ? ಈ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಉಸಿ
ರಿರುವವರೆಗೆ ನಾನೆಂದಿಗೂ ನನ್ನ ಶಿರವನ್ನು ಶತ್ರುಗಳ ಎದು
ರಲ್ಲಿ ಬಗ್ಗಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ...! ನಿನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಷ್ಟು
ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಭ್ರಂಶವಾಗಿಲ್ಲ! ದೇವಯಾನಿ, ನನ್ನ ಜೀವದ ಜೀವ
ವಾದ, ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವಾದ ನಿನ್ನನ್ನು, ಶತ್ರುವಿನ ಮಗನಿಗೆ
ಕೊಟ್ಟು ದೇವೇಂದ್ರನ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲೆ ನಾನು?
ಇಲ್ಲ....ಇದನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ನಾನು! ಸೂರ್ಯ
ಚಂದ್ರರು ಇರುವವರೆಗೆ ಇದು ಶಕೃವಿಲ್ಲ.

ದೇವಯಾನಿ

—ತಾತ, ಸುಮ್ಮನೆ ಕೋಪಗೊಳ್ಳಬೇಡಿರಿ! ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ
ಗಂಭೀರತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷಗೊಡಿರಿ! ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ
ಮಾಡಿರಿ ...! (ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಡುತ್ತ)

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಸರಿ ದೂರ! ನನ್ನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಬರಬೇಡ....! ನೀನು
ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವದ ನಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿ
ಕೊಳ್ಳಲಾ? ಮುಖಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪು ಹಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳಲಾ? ವೈರಿಯಾದ
ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ದಾಸನಾಗಿ ನನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ನೂಕಲಾ?

ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆ ನಂ ದ ದಿಂ ದ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀನು ಸಿದ್ಧಳಿರುವಿಯಲ್ಲವೆ? ನಿನ್ನ ಮಾತುಗಳ ಪರಿಣಾಮವು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆಂದಿಗೂ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ! ನನ್ನ ದುಃಖದ ಕಡೆಗೆ ನಿನ್ನ ಲಕ್ಷವಿಲ್ಲ! ಮಾನಭಂಗದ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷವಿಲ್ಲ....! ನೀನು ನಿನ್ನ ಸುಖದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಳಾಗಿರುವಿ! ಕಚನ ಎದುರಲ್ಲಿ ನೀನು ನನಗೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಮದುವೆಯಾದ ಬಳಿಕ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ಸಂಬಂಧಸೂತ್ರವನ್ನು ಹರಿದು ಬೀಸಾಡುವದು ಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ವಭಾವ!

ದೇವಯಾನಿ

—ಅಪ್ಪಾಜಿ, ಹಾಗೆ ತಾವೆಂದಿಗೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು! ಜನ್ಮ ವನ್ನಿತ್ತು ಲಾಲನೆ-ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದ ನಿಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು ಎಂದಿಗೂ ವರ್ತಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ....ಅಪ್ಪಾಜಿಇದುವರೆಗೆ ಹೇಳದೆ ಇದ್ದ ಸಂಗತಿಯೊಂದನ್ನು ಇಂದು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಲೆ ಯೌವನವು ನನ್ನ ಹೃದಯ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕಚನ ಸ್ವಾರ್ಥಿನ ಮಾಡಿ ರುವದು.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ನನ್ನಂತೆಯೇ ನೀನೂ ಹಾಳಾದೆಯಲ್ಲವೆ? (ದುಃಖದಿಂದ) ದೇವಯಾನಿ, ನೀನೂ ಹಾಳಾದೆಯಾ?

ದೇವಯಾನಿ

—ಅಪ್ಪಾಜಿ....ಅಪ್ಪಾಜಿ.... (ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನನ್ನು ಅಪ್ಪಿ ಕೊಂಡು ಆಳುವಳು)

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—(ಗದ್ಗಡ ಕಂಠದಿಂದ) ಅಳಲದಿರುಅಳಲದಿರು ಕಂದಾ!

ಅಕಾಶವೆ ಹರಿದು ಬಿದ್ದಾಗ ಅತ್ತಿ ಪರೂ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಕಣ್ಣೀರುಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಪವಿತ್ರವಾದರೂ ದುಃಖವನ್ನು ರಾಂತ ಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ನಾನು ವೈಭವದಲ್ಲಿರುವಾಗ ವಿಜಯಧ್ವಜವು ನನ್ನ ಪತಾಕೆಯೆಂದು ಫಡಫಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾನು ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಮಹತ್ವವನ್ನರಿತು ಕಚನಿಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು ಆದರೆ ಮಗು ಮದಿರೆಯ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿ ನಾನು ಎಲ್ಲರ ನಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಅನುಯಾಯಿಗಳ ನಾಶವನ್ನು ಒಂದೆಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರವಾದ ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮವು ವಿಷದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯುತ್ತಿರುವದನ್ನು ನನಗೆ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿರುವದು. ದೇವಯಾನಿ.... ಇನ್ನು ಮುಂದೆ... ಅಪ್ಪಾಜಿಯೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಯಬೇಡ. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ದುಃಖದ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ಜೀವನದ ಪ್ರಥಮ ಹುತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವೆನು.

ದೇವಯಾನಿ

—ಹೀಗೆ ಅಧೀರವಾಗಿ ನಡೆಯುವದೆಂತು? ತೊಂದರೆಗಳು ಒಂದರ ಹಿಂದೊಂದು ಬರುವವು. ಅಪ್ಪಾಜಿ, ಧೈರ್ಯ, ಸೈಭ್ರ ಶೌರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಹಸಗಳ ನೆಲೆಯಾದ ನೀವು ಧೈರ್ಯ ಗೆಡುವುದೇ? ಇಂಥ ಸಂಕಟದಲ್ಲಿಂದಲೇ ನನಗೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿರುವದು.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಹೌದು! ಕಂದಾ... ಹೌದು! ನೀನನ್ನುವದು ಸತ್ಯವಿದೆ. ಗತಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಹೋದ ಒಂದೊಂದು ದೃಶ್ಯಗಳು ನನ್ನ

ಕಣ್ಣೆದುರಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಪಥದಿಂದ ದೂರುಮಾಡುತ್ತಿರುವವು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಧೈರ್ಯಗೆಡುತ್ತಿರುವೆನು.

ದೇವಯಾನಿ

—ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ನೀವು ಈ ಸಂಕಟದಲ್ಲಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಾರಾಗಬಹುದು.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—(ನಿರಾಶೆಯಿಂದ) ದೇವಯಾನಿ, ನೀನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೆಳವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನೀನು ನಡೆಯಿಸಬೇಕು.

ದೇವಯಾನಿ

—ಹೇಳಿ... ಯಾವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ನಡೆಯಿಸಬೇಕು.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಕಚನು ಜೀವಂತನಾದ ಬಳಿಕ ನನ್ನ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆಯೇ ಆತನ ಸಂಗಡ ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ನೀನು ಹೊರಟು ಹೋಗಕೂಡದು.

ದೇವಯಾನಿ

—ಇಲ್ಲ! ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮುಂದಿಡುವುದಿಲ್ಲ ನಾನು! ನಿಮ್ಮ ಪಾದದಾಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀನು ಹೋದರೆ ನಿನ್ನ ಸಂಸಾರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ನೆನಪು ನಿನ್ನ ಗೆ ಪೂಜ್ಯಾತ್ಮನಿಗೆ ಆಗಿ ನಿನ್ನ ಸಂಸಾರವೆಂದಿಗೂ ಸುಖಕರವಾಗಿ ಆಗಲಾರದು. ಮತ್ತು

ವನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಸ್ಫುರಣಹೊಂದುತ್ತಿ
ರುವದು. ಕಂದಾ, ಪಾರ್ವತೀಪರಮೇಶ್ವರರನ್ನು ಏಕ
ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಜಪಿಸು. ನಿನ್ನ ಕಚನ್ನು ಜೀವಂತನಾದನೆಂದು
ತಿಳಿ!

(ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರು ಹೋಗುವರು- ದೇವಯಾನಿ ಪಾರ್ವತೀಪರಮೇ
ಶ್ವರರ ಜಪವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವಳು.)

ದೇವಯಾನಿ

—ಗಿರಿಜಾದೇವಿ...! ತಂದೆಯವರ ಸಂಜೀವಿನಿ ಮಂತ್ರದ
ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕಚದೇವರು ಜೀವಂತರಾಗಲಿ! (ಸ್ವಲ್ಪ
ತಡೆದು ಅಕ್ಕಾಜಿ ಎಂಬ ಸದ್ದು ಕೇಳಿಸುವದು.) ಯಾರವರು?
(ಕಣ್ಣಿರೆದು) ಯಾರು...ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? (ಪುನಃ ಅಕ್ಕಾಜಿ
ಶಬ್ದ) ಯಾರು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ (ಅಕ್ಕಾಜಿ) ಕರೆ
ಯುವವರು ಎದುರೇಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ....? (ಕಚನು ಪ್ರವೇಶಿಸು
ವನು)

ಕಚ

—ಅಕ್ಕಾಜಿ ...

ದೇವಯಾನಿ

—(ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ) ನೀವು ಅಕ್ಕಾಜಿಯೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿ
ದ್ದಿರಾ?

ಕಚ

—ಹೌದು ಅಕ್ಕಾಜಿ....

ದೇವಯಾನಿ

—[ನಿರಾಶೆಯಿಂದ] ನೀವು ಮನಜ-ನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ

ನಂತರ ಅವ್ವಾಜಿಯವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ,
ನನ್ನನ್ನು ವಚನದಿಂದ.... ಮುಕ್ತಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡೀರೆಂದು ಭಾವಿ
ಸಿದ್ದೆ! ಆದರೆ....

ಕಚ

—ಅಕ್ಕಾಜಿ, ಹಾಗೆ ಎನಾದರೊಂದು ಅನ್ನಬೇಡ.

ದೇವಯಾನಿ

—(ಅಸಹ್ಯಗೊಂಡು) ಅಕ್ಕಾಜಿ ... ಅಕ್ಕಾಜಿ! ಅಕ್ಕಾಜಿ
ಯೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಯಬೇಡಿರಿ. ಮೊದಲು ಕರೆಯುತ್ತಿ
ದ್ದಂತೆಯೇ ಕರೆಯಿರಿ! ಅಕ್ಕಾಜಿಯೆಂದು ದಯವಿಟ್ಟು ಕರೆಯ
ಬೇಡಿರಿ!

ಕಚ

—ನಾನು ಪುನರ್ಜನ್ಮವನ್ನು ತಾಳಿದ ಕಚನಿದ್ದೇನೆ, ಹಿಂದೆ
ಆಗಿದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಹೋದ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವದು. ಆದರೆ ನೆನ
ವನ್ನಾದರೂ ನಾವು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅವ್ವಾಜಿ
ಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆದ ನಿಮ್ಮ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು
ಅವರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಾನಿದ್ದಾಗ ಕೇಳಿರುವೆನು. ಅಂದ
ಮೇಲೆ ನೀವು ನನ್ನ ಅಕ್ಕಾಜಿಯಲ್ಲವೆ?

ದೇವಯಾನಿ

—ಕಚದೇವಾ.... ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ! ನನಗಿಂತಲೂ
ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ . ಹಿರಿಯರು ನೀವು! ನೀವನ್ನುವಂತೆ ನಾನು
ನಿಮ್ಮ ಅಕ್ಕಾಜಿ ಹೇಗೆ ಆಗುವೆನು? ಮೇಲಾಗಿ ನಾನು
ಹುಟ್ಟಿದಂತೆ ನೀವೇನೂ ನನ್ನ ತಂದೆಯವರ ರಕ್ತ ಮಾಂಸ
ದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ಹಡೆದ ತಾಯಿಯು ನನ್ನನ್ನು
ನಿಮ್ಮನ್ನು ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳು ಹೊತ್ತು ಹಡೆದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ

ಅಪ್ಪಾಜಿಯವರ ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೇ ನಿಮ್ಮ ಪುನರ್ಜನ್ಮವಾಗಿರುವದು. ಅಂದಮೇಲೆ ಆ ಕ್ಷಾ ಜಿಯೆಂದು ಕರೆಯಲು ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಾದರೂ ಎಲ್ಲಿರುವದು?

ಕಚ

—ಅಕ್ಕಾಣಿ, ಅಪ್ಪಾಜಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ವಚನವನ್ನು ಮರೆತಿರೇನು?

ದೇವಯಾನಿ

—ಇಲ್ಲ! ಅದು ನನ್ನ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿರುವದು. ನೀವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅರಿತವರಾಗಿರುವಿರಿ? ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕರೆಯಿರಿ.

ಕಚ

—(ನಿಶ್ಚಯದ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ) ಇಲ್ಲ...! ಇಲ್ಲ... ಅಕ್ಕಾಜಿ....! ಇದು ನನ್ನಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಆಗದು! ನಾನು ಅಪ್ಪಾಜಿಯವರನ್ನು ಜೀವಂತ ಮಾಡಿ ಕೂಡಲೆ ನನಗೆ ದೇವ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದಿದೆ.

ದೇವಯಾನಿ

—ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಹೋಗುವ ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನು ಕಚದೇವಾ....? ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು....

ಕಚ

—ಹೋಗುವವನಿದ್ದೇನೆ ನಾನು!

ದೇವಯಾನಿ

—ಅದೇಕೆ? ನನ್ನನ್ನೇಕೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ.

ಕಚ

—ದೇವಯಾನಿ, ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಹರಿಯುವ ದುಃಖಾಶ್ರುಗಳು ಹೊನಲಾಗಿ ಹರಿದು ಅವು ನನ್ನನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಬಹುದು! ನಿನ್ನ ವೋಹದ ದೃಷ್ಟಿಯು ನನ್ನನ್ನು ಗಾಯಗೊಳಿಸಿ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಪಥದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ದೂರಮಾಡಬಹುದು. ನಿನ್ನ ಮೃದುವಾದ ಮಾತುಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಕರ್ತವ್ಯದಿಂದ ವಿಮುಖನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ.....

ದೇವಯಾನಿ

—ಆದ್ದರಿಂದ....?

ಕಚ

—ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ.

ದೇವಯಾನಿ

—ಕಚದೇವಾ ...ಇದನ್ನು ಹೇಳಲು... ನೀವು ಅಂಜುತ್ತಿರುವಿರೇಕೆ? ನಿಮ್ಮ ಸ್ವರವು ಕಂಪಿಸುತ್ತಿರುವದೇಕೆ? ನಿಮ್ಮ ಶರೀರ ನಡುಗುತ್ತಿರುವದೇಕೆ?

ಕಚ

—ಎಲ್ಲಿ ...? ಎಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಂಜುತ್ತಿದ್ದೇನೆ?

ದೇವಯಾನಿ

—ಕಚದೇವಾ ಪ್ರೀಯರ ದೃಷ್ಟಿ ಕಟಾಕ್ಷದಲ್ಲಿಂದ ಪುರುಷರ ಯಾವ ಭಾವನೆಗಳೂ ಅಡಗಿಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲಲಾರವು. ನಿಜ ಹೇಳಿರಿ ...ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ—ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ನೋಡಲು, ಮಾತಾಡಲು....ನೀವು ಹೆದರುತ್ತಿರುವಿರೇಕೆ? ನನ್ನ ಕೋಮಲವಾದ ಶರೀರಕ್ಕೆ...ರೂಪಕ್ಕೆ ತಾವು ಇಷ್ಟೊಂದು ಮೋಹಿಸಿ

ರೂಪಿರೇಕೆ? ನನ್ನನ್ನು ಅಗಲಿ ... ಒಂದು ನಿಮಿಷಕೂಡ ನೀವು
ಬಿಡಲಾರಿರಿ...! ಇದು ಏಕೆ?

ಕಚ

— ಏಕೆಂದರೆ ...

ದೇವಯಾನಿ

— ಏಕೆಂದರೆ... ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವಿರಿ! ಅಲ್ಲವೇ?

ಕಚ

— (ಗಡುಡಿಸಿದ ಭಾವದಲ್ಲಿ) ಇಲ್ಲ... ! ಇಲ್ಲ....! ನನ್ನನ್ನು
ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ಪ್ರೀತಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ದೇವಯಾನಿ

— (ಆವೇಶಪೂರಿತ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ) ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ನಿಮ್ಮ
ಸ್ವರವು ಕಂಪಿಸುತ್ತಿರುವದೇಕೆ? ನೀವು ನಿಜವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು
ಅಕ್ಕಾಜಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ.... ನನ್ನೆಡೆಗೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ
ಹೆದರುವಿರೇಕೆ? ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಯು ಪವಿತ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ—
ನನ್ನೆಡೆಗೆ ನೋಡಿರಿ! (ತುಸು ತಡೆದು) ನೋಡಲು ಹೆದರು
ತ್ತಿರುವಿರೇಕೆ? ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡುವ
ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಾಜಿಯ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಈಗ
ಲ್ಲಿಂದ ಒರಬೇಕು? (ಕಚನ ಕೈಗಳನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು
ಕೊಂಡು, ಪ್ರೀತಿಸುವಿರಲ್ಲವೆ ನನ್ನನ್ನು?

ಕಚ

— ಅಕ್ಕಾಜಿ.... ಇದೇನು.... ಇದೇನು.... ದೂರಕ್ಕೆ ಸರಿ! (ಕೈಗಳನ್ನು
ಕೊಸರಿಕೊಳ್ಳುವನು)

ದೇವಯಾನಿ

— ಏಕೆ? ಹೇಳಿ.... ಕಚದೇವಾ ಏಕೆ?

ಕಚ

—ಸಹೋದರನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಶೃಂಗಾರದ ಆಟಗಳನ್ನಾಡುವದುಚಿತವಲ್ಲ!

ದೇವಯಾನಿ

—ಗುರುಪುತ್ರಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಶೃಂಗಾರದ ಆಟಗಳನ್ನಾಡುವದುಚಿತವೇ? ಕಚದೇವಾ....ನಿಮ್ಮ ಮುಖದಿಂದ....ಈ ರಬ್ಬಗಳೇ?

ಕಚ

—ಹೌದು! ದೇವಯಾನಿ ನೀನು ನನ್ನ ಅಕ್ಕಾಜಿ....! ಆದ್ದರಿಂದ....

ದೇವಯಾನಿ

—ಪ್ರೇಮಸಿ ದೇವಯಾನಿಯೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಯುವದಕ್ಕೆ ನೀವು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ.

ಕಚ

—ಇಲ್ಲ.

ದೇವಯಾನಿ

—ಇಲ್ಲವೇ? ನಿಜ ಹೇಳಿರಿ....!

ಕಚ

—ಇಲ್ಲ...! ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ!

ದೇವಯಾನಿ

—(ನಿರಾಶೆಯಿಂದ) ಕಚದೇವಾ...ಮೋಹದಿಂದ ಮತ್ತವಾದ ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಏರಿದ ಮದವು ಇಳಿಯಿತು. ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಬಂದ ಪರೆಯು ದೂರವಾಯಿತು. ಈಗ ನನಗೆ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವದು. ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನಿಟ್ಟು..., ಉದ್ದೇಶ

ವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಪ್ರೇಮದ ನಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ! ಎಷ್ಟಾದರೂ ನನ್ನದು ಹುಚ್ಚು ಜೀವ....! ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಜೀವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸಿತು. ಕಚದೇವಾ...ವಂಚನೆಯಿಂದ ನನ್ನ ತಂದೆಯ ವರಿಂದ ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಹರಣಮಾಡಿದೆ! ಅಪಹರಿಸಿದೆ! ನೀನು ಅದರ ಜಪವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಜಪಿಸಲು ಹತ್ತು ವಿಯೋ ಆವಾಗ ನನ್ನ ಪ್ರೇಮವು ಅಡ್ಡಾಗಿ ನಿಂತು—ನಿನ್ನಿಂದ ಅದನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಜಪಿಸಗೊಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ನನ್ನ ದುಃಖವು ಕೂಡ ನಿನ್ನ ಮತ್ತು ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯ ನಡುವೆ ಕಲ್ಲು ಗೋಡೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಚದೇವಾ.... ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಅಂಗಲಾಚಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನು... ಮೊದಲಿನಂತೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮಮಾಡಿರಿ! ಮತ್ತು ಮೃತರಾದ ಅಪ್ಪಜಿ ಯವರನ್ನು ಜೀವಂತ ಮಾಡಿರಿ!

ಕಚ

—(ಅಧಿರನಾಗಿ) ಹೌದು ನೀನನ್ನುವದು ನಿಜವಿದೆ. ನಿಮಿಷ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ನೆನಪು ನನಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಆಗ ಬಹುದು.

ದೇವಯಾನಿ

—ಆಗುವದಲ್ಲವೆ?

ಕಚ

—ಆಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ...ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದ ಕೂಡಲೆ...ಸಂಜೀವಿನಿ ಮಂತ್ರದ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಎರಡನೆ ಯವರಿಗೆ ಮಾಡುವದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವೆನು.

ದೇವಯಾನಿ

—ಏಕೆ?

ಶಾಪ

ಕಚೆ

—ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತು, ನಿನ್ನ ನೆನಪುಗಳು ಅಡ್ಡಾಗಿ ನಿನ್ನ
ನ್ನು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯದಿಂದ ಚ್ಯುತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂಬ
ಉದ್ದೇಶದಿಂದ....!

ದೇವಯಾನಿ

—ಕಚದೇವಾ....ಕಚದೇವಾ... ನನಗಿಂತಲೂ ನಿಮಗೆ ನಿಮ
ಕರ್ತವ್ಯವೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿಯಾಗಿ ತೋರುವುದಲ್ಲವೆ?

ಕಚೆ

—ಹೌದು.

ದೇವಯಾನಿ

—(ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ) ಹೌದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ನಾಲಿಗೆ
ಯಾದರೂ ಹೇಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುವದು ತುಡುಗ, ಕರೋರ
ವಾಸಿ ಮತ್ತು ಚಾಂಡಾಲರಂತೆ ಈ ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯ
ಉಪದೇಶವನ್ನು ನೀವು ಎರಡನೆಯವರಿಗೆ ಮಾಡುವಿರಾ?
ಅದು ನೋಡಿರಿ, ನಿಮ್ಮ ಜನ್ಮದಿಂದ ನನ್ನ ತಂದೆಯವರು
ವೃತರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಜೀವಂತ ಮಾಡದೆಯೆ
ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುವಿರಾ?

ಕಚೆ

—ಇಲ್ಲ...! ಅವರನ್ನು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು
ನಾನೆಂದಿಗೂ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ ನಾನು ಸಂಜೀವಿನಿ ಮಂತ್ರ
ವನ್ನು ಜಪಿಸಿ--ಅವರನ್ನು ಜೀವಂತ ಮಾಡಿದನಂತರವೆ
ದೆವಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆನು

ದೇವಯಾನಿ

—ಹಾಗಾದರೆ ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿರಿ! ಅವರ
ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆಯಿರಿ!

ಕಚ

—(ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆದು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಬದಿಗೆ ನೋಡುತ್ತ) ಗುರು ದೇವ ಆದೇಶ....

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—(ಒಳಬದಿಯಿಂದ) ಯಾರು ನನಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು?

ಕಚ

—ದೇವೇಂದ್ರನ ಅನುಯಾಯಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪಟ್ಟ ಶಿಷ್ಯ ನಾದ ಕಚ !

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಕಚ! ತುಡುಗಿನಿಂದ ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹರಣ ಮಾಡಿದ ಕಳ್ಳ! ವಂಚನೆಯ ನೆಲೆಯಾದ ಮತ್ತು ಸತ್ಪುಷ್ಪನ ಮಗನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನೆಂದಿಗೂ—ಆಶೀರ್ವದಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಸುಳ್ಳು ಪ್ರೇಮದ ನಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಗಳ ಜೀವನವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿದ ವಂಚಕನು ನೀನು! ದೈತ್ಯರನ್ನೆ ಹಾಳುಮಾಡಲು ಹೊರಟ—ದಾನವ! ದೂರಸರಿ... ! ನನ್ನ ಎದುರು ನಿಲ್ಲಬೇಡ....! ನಾನೆಂದಿಗೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಪಟ್ಟಶಿಷ್ಯನೆಂದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ.

ಕಚ

—ಆದರೆ ಗುರುದೇವ....ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ಬಲಾತ್ಕಾರಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮದ ಅಂಶ ಕೂಡ ಇರುವದಿಲ್ಲ.

ಕಚ

—ಆದರೆ ಗುರುದೇವ, ಇದು ಪ್ರೇಮದ ಬಲಾತ್ಕಾರವಿರುವದು.

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ

—ವೈರಿಯ ಮಗನಾದರೂ ನನ್ನ ಅನುಯಾಯಿಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ! ನನ್ನ ಪಟ್ಟಶಿಷ್ಯನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ! ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನ ಜಯವಿರುವದು! ಕಚನೆ.. ಪೈತ್ಯರ ಗುರುವಾದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ನಿನಗೆ ಅಂವದಿಳುತ್ತಾನೆ ತ್ರೈಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಪಡೆ! ವಿದ್ಯಾಸಂಪನ್ನನಾಗು! ನಿನ್ನ ಗುರುಭಕ್ತಿಗ ಮೆಚ್ಚಿದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನ ವರದ ಹಸ್ತವು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿನ್ನ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಸತ್ತಿಗೆಯಾಗಿ ಉಳಿದೀತು.

ದೇವಯಾನಿ

—ಕಚದೇವಾ, ಆಕಾಶದಿಂದ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.
(ಕಚನು ಎದ್ದು ಹೊರಡಲನುನಾಗುವನು-) ತಡೆಯಿರಿ!
ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಬರುವೆನು.

ಕಚ

—ಅಕ್ಕಾಜಿ, ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಬರುವಿರಿ?

ದೇವಯಾನಿ

—ಕಚದೇವಾ, ಕಚದೇವಾ...ಇಂದು ಹೀಗೇಕೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ? ಅಕ್ಕಾಜಿ...ಅಕ್ಕಾಜಿ....ಎಂದು ಕರೆಯ ದೆಯೆ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಕರೆಯಿರಿ! ಕಚದೇವಾ...ಇದೆಲ್ಲವೂ ಇಂದ್ರದೇವರು ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ರಚಿಸಿದ ಕಸಟನಾಟಕವೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಅರಿತಿರುವಿರಿ. ದೇವೇಂದ್ರನು ರಚಿಸಿರುವ ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಡಪಟ್ಟಿದವರು ನಾಟಕವಂತೂ ಮುಗಿಸು ಹೋಗಿರುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಮೊದಲಿನ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಧಾರಣ ಮಾಡಲು ಆಡ್ತಿ

ಯೇನಿರುವದು. ಮೇಲಾಗಿ ಸಂಜೀವಿನಿ—ವಿದ್ಯೆಯೂ ನಿಮ್ಮ ಹಸ್ತಗತವಾಗಿರುವದು. ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ.

ಕಚ

—ಹೀಗೆ ವಾತಾಡಬೇಡಿರೆಂದು ನಿಮಗೆಷ್ಟು ಸಾರೆಹೇಳಲಿ?

ದೇವಯಾನಿ

—ಕಚದೇವಾ....ನಿನ್ನನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಈಗ ಅರಿತೆ! ನಿನ್ನಪಾದದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದೆನು. ಆದರೆ ಅದರ ಬೆಲೆ ನಿನಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ನೀನು ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಅವಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ! ನನ್ನ ಪವಿತ್ರಪಾದ-ಶುದ್ಧಪಾದ ಮನಸ್ಸನ್ನುವಾಮು ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಎಳೆಸಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ನಿನ್ನ—ತಂದೆಯವರನ್ನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ—ದೇವೇಂದ್ರನನ್ನು ಕೂಡ ಲೆಕ್ಕಿಸದಂಥ ನನ್ನ ತಂದೆಯವರು ನಿನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಳಮೋರೆಯನ್ನು ಹಾಕುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಬಂದೊದಗಿತು ಆದರೆ ಅವಮಾನಕ್ಕೆ ಅನರ್ಧಕ್ಕೆ, ಮತ್ತು ನಾಶಕ್ಕೆ ನೀನು ಕಾರಣಭೂತನಾದೆ

ಕಚ

—ಅಕ್ಕಾಜಿ ...ಕೋಪಗೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ಶಾಂತರಾಗಿರಿ

ದೇವಯಾನಿ

—ಯಾರು ನಿನ್ನ ಅಕ್ಕಾಜಿ? ನಾನು? ಇದುವರೆಗೆ ಪ್ರೇಮದ ನಟನೆಯನ್ನು--ಮಾಡಿ ವಂಚಿಸಿದೆ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಅಕ್ಕಾಜಿಯೆಂದು ಕರೆದು, ಮತ್ತಾವ ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ನೂಕುವದನ್ನು ನೀನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವಿ? ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲವೆ ಅಕ್ಕಾಜಿಯೆಂದು ಕರೆಯಲು ...?

ಕಚ

—ಅಕ್ಕಾಜಿ....

ದೇವಯಾನಿ

—ಹಸುಗೂಸುಗಳು ಮಾಡುವಂತೆ ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ!
ಅಡಿದ್ದನ್ನೇ ತಿರುಗಿ—ತಿರುಗಿ ಬಡಬಡಿಸಬೇಡಿರಿ! ಇನ್ನು
ಮುಂದೆ ನೀವು ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೂಡ ಆಡಬೇಡಿರಿ!
ಅಕ್ಕಾಜಿಯೆಂದು ನುಡಿಯುವ ನಿಮ್ಮ ನಾಲಿಗೆಯೇಕೆ ಕಳಚಿ
ಬೀಳುವದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕಪ್ಪಾದ ಮುಖವನ್ನು ನನಗೆ ತೋರಿಸ
ಬೇಡಿರಿ..! ಹೊರಟು ಹೋಗಿರಿ ಇಲ್ಲಿಂದ....!

ಕಚ

—ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸು! ನಿಂದಿಸು! ಶಪಿಸು! ತಿರ
ಸ್ಕರಿಸು....! ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ನಾನೆಂದಿಗೂ ಹಿಡಿಯ
ಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ದೇವಯಾನಿ

—ಕೈಯೇಕೆ ಹಿಡಿದೀರಿ? ಮದುವೆಯನ್ನೇಕೆ ಮಾಡಿ
ಕೊಂಡೀರಿ? ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಸ್ವಾರ್ಥವು ಸಾಧಿಸಿ ಆಗಿದೆ
ಯಲ್ಲವೆ ಈಗ! ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಯ ಕಾಳ ಮರುಷ ನೀನು!
ಕಚನೆ....ನೀನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಮೊದಲೇ
ನನಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇಕೆ? ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯ ನಂತರವೇ ಹೇಳಿ
ದಿಯಲ್ಲವೆ? ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯ ಕಾಳ ಮರುಷ ನೀನು!
ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಸ್ವಾರ್ಥಿಯೆಂದು ನಾನೇಕೆ ಕರೆಯ
ಬಾರದು ಕಚನೆ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟುಕೇಳು ನೀನು ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆ
ಹರಣಮಾಡುದುದಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ತಂದೆಯವರ ಮತ್ತು ನನ್ನ
ಹರಣವನ್ನೂ ಮಾಡಿರುವೆ! ವೈರವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ
ಪ್ರೇಮದ ನಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನನ್ನ, ಅಪ್ಪಾಜಿಯವರ
ಮತ್ತು ಅನುಯಾಯಿಗಳ ನಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ! ಸವಿಯಾದ

ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ವಂಚಿಸಿದೆ! ಮದುವೆಯ ವಚನ
ವನ್ನಿತ್ತು ವಚನಭ್ರಷ್ಟನಾದೆ....!

ಕಚ

— ನಾನು ಮದುವೆಯ ವಚನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆಲ್ಲ....!

ದೇವಯಾನಿ

— ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅದು ಗೊತ್ತಿರುವದು. ಶಬ್ದಗಳ ವಚನ
ಕ್ಕೆ ನೀನು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯ
ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದ ನೀನು ಹಡಗು ತಂದೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳು
ವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎರಡನೆಯ ತಂದೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.
ಆದ್ದರಿಂದ ಕಚನೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ಸಿತ್ತದ್ರೋಹಿಯೆಂದು ನಾನೇಕೆ
ಕರೆಯಬಾರದು. ಇವರಿಂದ ನಮಗಿಂತ ದೇವೇಂದ್ರ, ಬೃಹ
ಸ್ಪತಿಯವರ ಅಧಃಪತನವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವದು.

ಕಚ

— ಸಿಟ್ಟಿನ ಭರದಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಬಡಬಡಿಸಿಬೇಡ....

ದೇವಯಾನಿ

— ನಾನು ಬಡಬಡಿಸುತ್ತಿರುವೆನೆ? (ವೈಯ್ಯದಿಂದ) ಕಚದೇವಾ
ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರಿ, ಒಮ್ಮೆಲೆ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಡಿರಿ
ನಿಮ್ಮ ಹೊರ್ತಾಗಿ ನನಗೆ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ?

ಕಚ

— ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಿದ್ದಾರೆ! ನಿಮ್ಮ ಅನುಯಾಯಿ
ಗಳಿದ್ದಾರೆ!

ದೇವಯಾನಿ

— ಇದ್ದಾರೆ....! ಆದರೆ ಕಚದೇವ.... ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ದೂರ
ಗೊಳಿಸಬೇಡಿರಿ! ನಿಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ಎಲ್ಲದರ ಮೇಲೆ ಧಾರೆಯೆ

ರೆದು ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. (ಅಳುತ್ತ) ಹೇಳಿರಿ ... ಇದರ ಬೆಲೆ ನಿಮಗಿರುವದಿಲ್ಲವೇ? ನಿಮಗೆ ಕರುಣೆ ಬರುವದಿಲ್ಲವೇ?

ಕಚ

— ಸುಮ್ಮನೆ ಅತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನಿರುವದು? ಅಕ್ಕಾಜೀ....

ದೇವಯಾನಿ

- - ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಕ್ಕಾಜಿಯೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಯ ಬೇಡಿರಿ! ಕರೆಯಕೂಡದು! ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ - ಇದುವರೆಗೆ ಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಈಗ ಹಡೆದತಂದೆ ಹೇಗಾಗುವರು? ಇದೆಂತಹ ಹೀನ ಮನಸ್ಸು ನಿಮ್ಮದು?

ಕಚ

- ದೇವಯಾನಿ, ಎಷ್ಟಾದರೂ ಅಜ್ಜೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಜೀವ ನನ್ನದು ! ಅಜ್ಜೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವದೊಂದೇ ಗೊತ್ತು ನನಗೆ ...! ಹೇಳಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತಾವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನಾನು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ದೇವಯಾನಿ... ಪ್ರೇಮಕಿಂತಲು ಕರ್ತವ್ಯವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಿರುವದು.

ದೇವಯಾನಿ

— ಹೌದು ! ಕಚದೇವಾ ಹೌದು ! ಆದರೆ ಕರ್ತವ್ಯದ ಉಗಮಸ್ಥಾನವು ಪ್ರೇಮವಿರುವದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ....! ನಿಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ತಂದೆಯವರನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಲಿಲ್ಲ....! ಅವರ ಉತ್ಕರ್ಷ—ಅಪಕರ್ಷಗಳ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ....! ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ನಾನು ಲಕ್ಷ್ಯವೀಯಲಿಲ್ಲ....! ಅವರನ್ನು ನಾನು ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ!

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ! (ನಿರಾಶೆಯಿಂದ) ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ! ನನ್ನ ತ್ಯಾಗದ ಕಲ್ಪನೆಯಿಲ್ಲ! [ರೋಷದಿಂದ] ಆದರೆ ಕಚನೇ ನೀನು ಭಿಕ್ಷುಕರಂತೆ ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಂದೆಯವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಿದ್ದರೆ ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ತಂದೆಯವರು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೂ ನಾನು ಅವರಿಂದ ನಿನಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಯೆಂದು ಕೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮತ್ತು ನೀನೊಡ್ಡಿದ ಜೋಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀನೊಡ್ಡಿದ ಜೋಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಕಚ

—ಅಕ್ಕಾಜಿ. ..ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನುಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ !

ದೇವಯಾನಿ

—ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಕೂಡಿ, ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ.

ಕಚ

—ಹಿಂದಿನದು ಹಿಂದೆ ಆಗಿ ಹೋಯಿತು ನಾನೆಂದಿಗೂ ನಿನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಗುವೆನೆಂದು ವಚನಬದ್ಧನಾಗಿಲ್ಲ.

ದೇವಯಾನಿ

—ಕಚನೇ—ನಿನ್ನನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾನೀಗ ಬಲ್ಲೆ....! ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾನೆಂದಿಗೂ ನಿನ್ನ ಸವಿಮಾತುಗಳಿಗೆ ಮೋಸ ಹೋಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ! ಈಗ ನಾನು ನಿನ್ನ ಅಕ್ಕಾಜಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಹೊರಟ ನೀನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಮೃತಾಯೆಂದು ಕೂಡ ಕರೆಯಬಹುದು. ನಿರ್ಲಿಪ್ತ

ನೀವು ನೀನು ಅಪ್ಪಾಜಿಯೆಂದು ಕೂಡ ಕರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ
ಮುಂದೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆಲ್ಲ...!

ಕಚ

—ಅಕ್ಕಾಜಿ....ನನ್ನ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ಬದಲು ಮಾಡಲು ನಾನು
ಸಿದ್ಧನಿಲ್ಲ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಮದುವೆ ಯಾಗುವದಿಲ್ಲೆಂದು ಎಷ್ಟು
ಸಾರೆ ಹೇಳಲಿ ?

ದೇವಯಾನಿ

—ಕಚದೇವಾ....ಕಚದೇವಾ ನನ್ನ ವರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು
ನಿಮಗೆ ಕರುಣೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆ? ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಚುರುಕು
ತಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೆ? (ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು) ಮದುವೆಯನ್ನು
ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೂ ನಿಮ್ಮ ಚರಣದ ದಾಸಿಯೆಂದಾದರೂ
ನಿಮ್ಮ ಪಾದದ ಒಳಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕೊಡಿರಿ !

ಕಚ

— ಎಂದಿಗೂ ದೇರೆಯದು.

ದೇವಯಾನಿ

—(ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ—) ಚರಣದ ದಾಸಿಯೆಂದು ಕೂಡ
ನೀವು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲವಲ್ಲವೆ ? ಇದು
ವರೆಗೆ ಅಭಿಮಾನವೇ ಅಲಂಕಾರವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ ಶುಕ್ರಾ
ಚಾರ್ಯನ ಮಗಳು ಇಷ್ಟೊಂದು ಹೀನಳಾಗಿ.....
ದೀನಳಾಗಿ ಯಾರ ಮುಂದೆಯೂ ತಲೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ....!
ಯಾರ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಿಲ್ಲ... ..! ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ
ಮೇಲಿನ ಪ್ರೇಮಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದೇನೆ!
ನಿಮ್ಮ ಚರಣದಾಸಿಯೆಂದು ಇರುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಳಿದ್ದೇನೆ.

ಕಚ

— ಹುಚ್ಚಿಯಿರುವಿ

ದೇವಯಾನಿ

— ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿರದಿದ್ದರೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವದು. ನಮ್ಮನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವ ನಿಮ್ಮ ನಿಶ್ಚಯವು ಪೂರ್ತಿ “ಯಶಸ್ವಿ”ವೇ? ಆದರೆ ಕಚನೆ ಸಂಜೀವಿನಿ — ವಿದ್ಯೆಯು ಹೋದರೂ ನನ್ನ ತಂದೆಯವರು ಅಂಜುವುದಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ತಪಶ್ಚರ್ಯ ವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸಂವಾದಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಅವ ರಲ್ಲಿರುವದು. ಇದು ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಕಚ

— ಅವರ ಶಕ್ತಿಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನನಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ.

ದೇವಯಾನಿ

— ನಿನ್ನಿಷ್ಟೇ ಏಕೆ? ದೇವತೆಗಳ ಸಮೂಹವು ದೇವೇಂದ್ರ ಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಅಸ್ಪಾಜಿಯ ಎದುರು ಮುಖತಗ್ಗಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವದು(ಅಧೈರ್ಯದಿಂದ) ಆದರೆ ... ಆದರ... ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ನೂಕದೆ ಜೊತೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರಿ

ಕಚ

— ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನಿ ರುವದು? ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ನನಗೆ ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದಿದೆ.

ದೇವಯಾನಿ

— ನಡೆಯಿರಿ! ನಡೆಯಿರಿ! ನಾನೂ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುವೆನು. ಹೀಗೇಕೆ ತಡೆದು ನಿಂತಿರಿ? ನಡೆಯಿರಿ.

ಕಚ

— ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಬರಕೂಡದು !

ದೇವಯಾನಿ

ಅದೇಕೆ ?

ಕಚ

— ದೇವಾಧಿದೇವನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನ ಆಜ್ಞೆಯಿದೆ !

ದೇವಯಾನಿ

—(ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ—) ದೇವೇಂದ್ರನ ಆಜ್ಞೆ....! ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವಬೇ ದೇವೇಂದ್ರನ ಆಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲವೇ ? (ಮೆಲ್ಲಗಿನ ದನಿಯಲ್ಲಿ) ಆದರೆನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಕೂಡದೆಂದು—ದೇವೇಂದ್ರನ ಆಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲವಲ್ಲವೇ ? ದೇವೇಂದ್ರರು ಹಾಗೆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದೂ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಕಚ

—ಇಲ್ಲ..... !

ದೇವಯಾನಿ

—ಇಲ್ಲವಲ್ಲವೇ ? ಹಾಗಾದರೆ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ಅಡ್ಡಿಯೇನಿರುವದು ? ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವಿರಲ್ಲವೇ ?

ಕಚ

—(ಅಂಜಿದ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ) ದೇವಯಾನಿ....ದೇವಯಾನಿ..... ದೂರಸರಿ ! ದೂರಸರಿ ! ನನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡ.

ದೇವಯಾನಿ

—ಅದೇಕೆ ? ದೇವೇಂದ್ರರು ನಮ್ಮ ಮದುವೆಗೆ ವಿರುದ್ಧರಿಲ್ಲರಲ್ಲವೇ ?

ಕಚ

—ಅವರು ವಿರುದ್ಧರಾಗಿರದಿದ್ದರೂ ...ಅವರ ಅಂಜಿಕೆಯಿದೆ ನನಗೆ.....! ನಾನು ನಿನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯನ್ನು

ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ನೆನಿಸಿತು ? ನೇಮಿಂಪ್ರರಿಗೆ
ಎನೆನಿಸಿತು ? (ಹೊರಡುವನು)

ದೇವಯಾನಿ

—(ಅಳುತ್ತ—) ಕಚದೇವಾ....ಹೋಗ ಬೇಡಿರಿ ! ನಿಮ್ಮ
ಕಾಲಿಗೆರಗುವೆ ...! ನನ್ನನ್ನು ಒಟ್ಟು ಹೋಗ ಬೇಡಿರಿ
ನಿಮ್ಮನ್ನಗಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣಕೂಡ ನಾನು ಇರಲಾರೆ !

ಕಚ

—ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು
ವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಷ್ಟು ಸಾರೆ ಹೇಳಲಿ? ದೂರಸರಿ! ಸು
ದೂರ.....!

ದೇವಯಾನಿ

—ನಿಷ್ಕರ ! ಪಾಪಾಣ ಹೃದಯ ! ಪ್ರಿಯರ ಹೃದಯ
ವನ್ನು ಅರಿಯದ ಮಂದಮತಿ ! ಅರಸಿಕ ! ಇಷ್ಟೊಂದು
ಅಂಗಲಾಚಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡರೂ ನಿನಗೆ ಕರುಣೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ
ವಲ್ಲವೆ ? (ಕಚನ ಸನಿಯಕ್ಕೆ ಹೋಗ ವಳು)

ಕಚ

—ದೂರಸರಿ! ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ನಾಚಿಕೆಯು
ಗುವದಿಲ್ಲವೆ ? ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ.

ದೇವಯಾನಿ

—(ಕಾಲುಹಿಡಿದು—) ಕಚದೇವಾ....ಇಲ್ಲಿನ್ನ ಬೇಡಿರಿ!

ಕಚ

—ಇಲ್ಲ.....! (ಒದೆಯುವನು)

ದೇವಯಾನಿ

—(ಕ್ರೋಧದಿಂದ—) ಕಚ ..! ಕಾಲುಹಿಡಿದವಳನ್ನು ಕತ್ತೆ
ಯಂತೆ ಒದ್ದೆನೀನು ! ಧೂ ಪಾಪಿ !

ಕಚ

-ಅಕ್ಕಾಜಿ.

ದೇವಯಾನಿ

— ಕಚನೆ ..ಲಕ್ಷ್ಮಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳು— ಎಂಟು ದಿಕ್ಪಾಲಕರ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ಸಾಧು ಸತ್ಪುರುಷರ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ದಾನವ ದೇವರ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಸಪ್ತಲೋಕಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿಸುವಂತೆ ಈ ದೇವಯಾನಿಯು ನಿನಗೆ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ಕಚ

-- ದೇವಯಾನಿ ...!

ದೇವಯಾನಿ

— ಎಲೈ ಕಚನೆ...ದೇವೇಂದ್ರ, ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಮತ್ತು ನೀನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಕೃಷ್ಣಕಾರಸ್ಥಾನ ರಚಿಸಿ, ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಈ ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಉಪಯೋಗವು ಯೋಗ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆಂದಿಗೂ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ! ಹೋಗು.... ಹೋಗು .ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗು, ದೇವೇಂದ್ರಾದಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳು! ಅವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಶಾಪವನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿರುವದೇ ಎಂದುಕೇಳು! ಹೋಗು ಇಲ್ಲಿಂದ....!ನನ್ನ ಎದುರಿ ನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಡ!

ಕಚ

— ಅಕ್ಕಾಜಿ .. ದೇವಯಾನಿ....

ದೇವಯಾನಿ

— ದೂರ ಸರಿ. ನೀನು ದೇವತೆಯಲ್ಲ. ದಾನವ! ಪಶು!

ಕಚ

— ಗುರುಪುತ್ರಿ, ದೇವತೆಗಳ ಗುರುವಾದ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ಮಗ, ಕಚನೂನಿನಗೆ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ನಿನ್ನ ಮದುವೆಯು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಮಾರನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಆಗದು!

ದೇವಯಾನಿ

— ಕಚ... (ನಿಕಟಹಾಸ್ಯ) ಅಪ್ಪಾಜಿ.... (ನಗುವಳು)

ಕಚ

— ದೇವಯಾನಿ....ಹೀಗೇಕೆ ನಗುವಿ? ಏನಾಯಿತು?

ದೇವಯಾನಿ

—ಯಾರು ನೀನು? ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡ .. ! ದೂರ ಸರಿ!
ನೀನು ನನ್ನ ಕಚದೇವರಲ್ಲ! ನನ್ನ ಕಚದೇವರು ಈ ಮೊದಲೆ
(ಅಳುವಳು)

ಕಚ

--ದೇವಯಾನಿ ... ದೇವಯಾನಿ ನಾನು ಕಚನಿದ್ದೇನೆ. ಅಳ
ಬೇಡ ...!

ದೇವಯಾನಿ

—(ಕೋಪದಿಂದ) ನೀನು ಕಚನೆ .. ?

ಕಚ

—ಹೌದು ನಾನು ಕಚ

ದೇವಯಾನಿ

—ಕಚ...ಕಚ...ನಮ್ಮ ಶತ್ರು! ನಮ್ಮ ಕುಲವನ್ನು ಹಾಳು
ಮಾಡುವದಕ್ಕೇಂದು ಹೊರಟ ದಾನವ! ಇಲ್ಲಿಂದ ಮೊದಲು
ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗ! ನಿನ್ನ ಶಾಪಗ್ರಸ್ತಮುಖವನ್ನು
ನನಗೆ...ತೋರಿಸಬೇಡ! (ಮೈ ಮೇಲೆ ಏರಿಹೋಗಿ) ಹೋಗು
ವಿಯೋ ಇಲ್ಲವೋ? ನಿನ್ನ ಕವ್ವಾದ ಮುಖವನ್ನು ದೇವೇಂದ್ರ
ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಾದಿಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸು! ಹೋಗು... ನನ್ನ ಎದುರಿ
ನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಡ! (ಕಚ ಹೋಗುವನು) ಕಚ ಕಚ ಹೋದ
ಯಾ? ಏನಾಯಿತು ಏನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ? (ಹಣೆಗೆ ಕೈ ಹಚ್ಚಿ)
ದೇವಾನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಹೀಗಾಗುವದೇ
ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ? ನನ್ನದೇನು ಉಳಿಯಿತು? ಕಚದೇವಾ
ಕಚದೇವಾ ಪರಮ ಪವಿತ್ರವಾದ ಪ್ರೇಮದ ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಯು
ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುವದೇನು ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ....? (ಕುಸಿದು
ಬೀಳುವಳು.)

ಶಾಂತಿ: ಶಾಂತಿ: ಶಾಂತಿ: !

ರತ್ನಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು

ಸ್ವಯಂ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಲೇಖಕರು. ಕಳೆದ ಹತ್ತು
ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ನಾಲ್ವತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆ
ಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕಿಂತಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.
ನೂರರಷ್ಟು ರೂಪಕಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ
ಕವಿತೆ, ಲಲಿತಪ್ರಬಂಧ, ನಾಟ್ಯಭಟೆ, ಹರಟೆ,
ಶಬ್ದಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೊದಲಾ
ದವುಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಮ್ಮಿ ಪತ್ರಿಕೆ
ಯನ್ನು ಸೂರೆಸೂರೆಯಾಗಿ
ಮಾಡಿವರು.

ರತ್ನಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಬರೆದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ! ಅವರ ಲೇಖನ
ಗಳನ್ನೋದದ ಕನ್ನಡಿಗನಿಲ್ಲ ! ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ
ಯಾಗದು. ಇವರು ಬರೆದ ನಾಟಕವನ್ನು ಪುಸ್ತಕರೂಪ
ವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವದೇ ಕೌಸ್ತುಭ ಪ್ರಕಾಶನದ
ಧ್ಯೇಯ. ನಾಟಕರು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾ
ಗರು ಸಹಕರಿಸುವಿರಾಗಿ
ಸಂಭ್ರಮಿಸಿ.

ಪ್ರಕಾಶಕರು :

ಕೌಸ್ತುಭ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಳಗಾವಿ.

ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕಟನೆ—

ಅಮೃತ (ಕಥಾಸಂಕಲನ)

